ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

42-дохи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

ССР-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй, Министрнүүдэй Советэй орган

№ 146 (10823) | 1965 оной июниин 23, среда | Сэн 2 мүнгэн

ЕЭ ДААЖА, ҮҮСХЭЛ ЭБХИТЭЙГЭЭР АЖАЛЛАХА

Нэмар Суулгын совхозой директор нүхэр Цы-магаа үзэжэ ябахадаа, нэгэ бишыхан полиин олюлгото болон удаан байһан гэхэ. Тойроод шэниисын ургажа һуухада, энээхэн поли-нөөө ута ургаһан ярса байба. Манай эндэ-ойтой, тан гасуурта холо дайрагдадаг га-, шэниисэһээ дээрэ ургадаг юм гэжэ дирек-здэнь, аймагай зургаануудай худэлмэрилэг-ьень дуулангүй, шэниисэл тариха ёнотойш-ан байгаа. Тиигээд үрэнь энэ гараһан

жэшээнүүд гансашье Мухар-Шэбэрэй-, мун бусад газарнуудаар үзэгдэгшэ бэлэй. талбэрилэгшын гү, али мэргөжэлтын өөрын-, өөрынгөө дүй дүрщэлдэ түшэглэжэ, энэ нуудые шиидхэхэ арга ехэ хизаарлатдаһан Тиихэтэй хамта тэрэ һарын тэды болотор-ереэ дүүргэхэ, нүгөө ажалаа тэдэндэ эхил-рэнхы захиралтануул дээрэһээ буужал байха. малаа хэды дахин эдеэлүүлхэб, хэзээ ха-саргахаб гэһэншье заабари ерэдэг байгаа. бүгдые дүүргээшэд болоод лэ, ёното ээрэн ал худэлмэреэ эрхилхэ, харюусалгадаа хайша-ихаха ябадал олон ушарта бии болодог һэн. хэрэгтнай юундэ муу ябанаб гэхэдэ, юрэдөө-оһон заабариннуудые хуу баранишень дүүргэг-ол юумэ болошоол даа гэжэ бэеэ сагааруул-ан үсөөн бэлэ болоһон байгаа. ка, өөрынгөө бодолоор юумэ хэхэгүй боло-рнуул мун партийна, олонинтын худэлмэри-дэг байна. Жэшээлхэдэ, ажахыдаа тон шу-он асуудалые партийна суглаан дээрээ хэл-до, дээрэһээ заагдаһан асуудалые нэрын тэ-ндаа табидаг ябадал олон газарта үзэгдэг-э байхада коммунистнуудай, колхознигуудай, удэлмэришэдэй эдэбхи үүсхэл дарагдадаг, тэ-усалгань бага болодог, алибаа юумэндэ ёнын-даг болохо ушарнуул дайралдаг-ша һэн. Центральна Комитедэй мартын Пленум бол-тэдэ бүрүү ябадалнуудые, хоохоор захирха, хэрэгүүдээр худэлмэрилэгшэдые һэрмэгэ-нэй эдэбхи үүсхэл мохоохо ушарнуудые эрид-н байна. Пленумнээ хойшо гурбан һара үн-од үзөхэдэ, энэ ехэшье болзор бэшэ. Зүгөөр охозуудай ажабайдалда, партийна организа-удэлмэриндэ нэбтэржэ байһан шэнэ шэнэ ху-и яһала эли харагдана. Ажахын асуудалнуу-дээрэнь бэшэ, харин тус тустань, газар нюу-илгаатай тааралдуулан, ажалша зоной дүр-эм ухаанай түйлалтада ходо түшэглэжэ-эһэн партийн ПК-гай Пленумэй заабари хү-згдэжэ эхилэ. Энээнэй жэшээнь мүнөө ха-лга болоно. Урдынхида адлаар тарилгаяа тэ-нэ, тэдэндэ дүүргэхэ гэһэн заабариин дээ-гүй мүртэнь, хабарай тарилга хаа хаанагүй-ктэйгээр үнгэргэгдөө. Гэхэтэй хамта энэ ха-ла яршаатай хабар һэн шуу. Хэрбээ урда ур-нэ иимэ хабар болоһон һаань, хэды ехэ шаг-охо, хэды олон заабари захиа бууха бэлэй. ьед байһан хони хайшалгышье абаад үзэл. ирээ хэлэ эхилхэ туршаа заабари дээрэһээ-жэ мэдохэдэ, зооветеринарна мэргэжэлтэдэй, элбэрилэгшэдэй, хонишодой харюусалгань-ооо, үлүү дутуу үгэгүйхэнөөр, эмхитэй жу-хонинай хайшалагдажа байна. хураһан юумэ һураар татагдахагүйэ гэдэг-

халтад гэһэн лэ ушарта заабари үгэхэ, энэ тэрэ болзор тогтоохо ябадалһаа үшөөл холодоодүй байна. Һаяхан Сэлэнгын райком Ленинэй нэрэмжэтэ, XX партсъездын нэрэмжэтэ ба бусад колхозуудта сабшалан һайжаруулха худэлмэриин ябаса тухай хэлсэһэн байна. Бюро дээрээ иимэ асуудал зүбшэһэниинь хэн бүрүүшааха бэлэй. Теэд абаһан тогтоолыень харахада, юрэдөө энэ асуудалые партийна талаарнь хаража үзэһэн, эхин партийна организацинуудай юу хэжэ байһыень зүбшэһэн, тэрэ худэлмэридэ коммунистнуул, колхознигуудай хэр эдэбхитэйгээр хабааданан тухайнь мэдэхын аргагүй. Зүгөөр тогтоол соонь «уялгалха», «зааха», «эрилтэ табиха» гэһэн шанга шанга үгэнүүд дайралдадаг.

Зарим райкомуул элдэбын ажахын асуудалнуудые шиидхэхэдээ хуушан заншалааараал партийна талаһаань бэшэ, харин техническэ гү, али юрэнхы талаарнь харадаг зандаа. Энэ талаар Загарайн райкомой бюрогой худэлмэри ехэ толо жэшээ болоно. Тэмэндэ энэ бюро аймаг соохи хэлхеэ холбооной ямар байһан тухай асуудал хэлсээ юм. Иимэ асуудал партийн райкомой бюро дээрэ хэршье хэлсэхээр юм нааб даа, теэд хэлсээ хадаа райком ямар нэгэн үндэһэтэй байгаа гэхээр. Зүгөөр шиидхэбэриинь үзэхэдэ, ондоо бодол түрэнэ. Хэды столб хаана һуулгахаб, хэдэн болотор хаана коммутатор табихаб гэһэн заабари, болзор тэрэ тогтоол соонь дүүрэн. Энэмнай ажахын худэлмэрилэгшэдэй уялгые хуваалдаһан гү, али бэдэдэ абаһан ушар болоно бшуу.

Эдэ мэтын тогтоолнууд хэды тодорхой шэнгеэр һанагдабашье, мүнөө сагай эрилтэдэ таагүй байна. Юуб гэхэдэ, партийна органууд хадаа тушаалта нюурнуудай харюусалгыень дээшэлүүлхэ, тэдэнэй хэхэ юумээ хэдэг болохыень баалаха ёнотой аад, тэдэнэй хэхэ юумыень өөртөө абахадаа, тэдэ худэлмэрилэгшэдэй үүсохэлыень дараһан ябадал гаргана.

Худэлмэрилэгшэ бүхэниие **«бэез даажа, өөрөө ажалладаг болохыень баалаха»** хэрэгтэй гэһэн В. И. Ленинэй заабари бии. Эдэ үгэнүүд мүнөө илангаяа ехэ удхатай болоно. Бэеэ даажа ажаллахыень баалаха гээшэ ямаршье худэлмэрилэгшэдэй, коммунистнуудай харюусалгыень ехэ болгохо, ямар заабари хаанаһаа ерэгшэ ааб гээд шэхэ таблад һуудаг хүнүүдые толгойгоороо бодожо үзэдэг, худэлдэг болгохо гэһэн удхатай. Тэрээнһээ сааша, хүтэлбэрилхы органууд алибаа юумэндэ хэрэгтэ хэрэгүйгөөр оролсохогүй, хэн юунэй түлөө харюусаха ёнотойб, тэрэ үүргыень бэедээ абаха, ондоо хүндэ тушаахагүй гэһэн эрилтэтэй.

В. И. Ленинэй энэ заабари ехэшье, багашье тушаалтай хүнүүдтэ, худэлмэришэн, колхозник бүхэндэ хабаатай. Хүнэй ама хараад, өөрөө оролдохогүй, халтад гээл һаа, «тиимэ заабари абтаагүй һэн» гээд бэеэ сагааруулха ябадал хаанашье үзэдэдэг. Жэшээлхэдэ, манай тусхай корреспондент энэ хабар Удын совхозой хониной отаранууд дээгүүр ябаһан юм. Газаа хэды дулаан болошоһоншье һаань, зарим хонишод удэрынь хурьгадаа хотон соохоо гаргадаггүй, һүнинлөө эхэ хонидоо дулаан байрлань хаажа хонуулдаг байба. «Юундэ мүнөө болотор иигэжэ байнаб та?» — гэжэ хонишодһоо асуухадаа, «хурьгадаа газаа гаргаха гэһэн заабари абаагүйлди» гэжэ мэдидгүй хөөрэжэ байдаг байгаа. Бэеэ даажа ажаллахагүй гэдэтэй хойшолонгынь энэл даа.

Ехэ, багашье тушаалтан, партийна, совет, ажахыншье худэлмэрилэгшэд, колхозник, совхозой худэлмэришэ бүхэн — бултадаа бэеэ даажа, өөрынгөө уялгые дүүргэхэ гээшэнь мүнөөдэрэй эгээл шухала хэрэг болоно. Иимэһээ энэ зорилгодо партийна бүхы эмхидхэлэй, ойлгуулламжын худэлмэри хандуулагдаха ушартай.

Иимэ мэд ээсэл урматай

Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой һаалишад энэ жэлдэ урда урдынхиһаа һайнаар хүдэлжэ, абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэбэ. Хахад жэлэйнгээ түсэбые бүри июниин 5-да дүүргээ һэн. Һү һаалгаар аймаг соогоо гүрүүлжэ ябаһан манай колхоз түсэбэй ёноор 3400 центнер һү гүрэндөө тушааха ёнотой аад, 3440 центнер тушаагаад байна. Хахад жэл дүүрэтэр 520 центнер һү түсэбөө гадуур тушаагдахаар хараалагдана.

Ноёхоной һаалишад Сэлэнгын совхозой уряалые һайнаар дэмжэнэ, үнеэн бүриһөө зунай сагта 1000 литрһээ доошо һаахагүйбди гэжэ уялга абаад, һү һааляар жэлэй түсэбые Агуусехэ Октябриин һайндэр болотор дүүргэхын түлөө ехэхэн оролдолго гаргажа байна. Жэшээнь, манай колхозой 20 гаран һаалишад үнеэн бүриһөө 1000—1550 литр хүрэтэр һү һаажа байна. Суута һаалишад—аймагай Советэй депутат, Бүхэсоюзна выставкэдэ ошоһон һаалишан Цацаева Хандацу—1560, Цоктоева Мария—1440, Табутарова Дулмажап—1300 литр һү үнсэн бүриһөө һаагаад байна. Ажалдаа шалгарһан һаалишадые тоолохо болоо һаа, олон ааб даа. КПССэй ЦК-гай мартын Пленумэй шиидхэбэрние бэелүүлхын түлөө Ноёхоной бүхы колхознигууд, малшад, һаалишад, хонишод, механизаторнууд оролдолго гарганад.

С. БИЛИКТУЕВ.

Буртаг үбһэн өөдэлүүлнэгүй

Эшэ хоорондоо забһар зайгүй удхэнөөр ургадаг ороохото ургамалнуудай, илангаяа шэнэнисын ургаса буртаг үбһэнһөө миил юрын аргаар сэбэрлэхэнь бэрхэтэй бшуу. Тэрэнние дээгүүрнь борнойлхо, зуруул хоорондонь элдүүрилхэгүй ха юмши. Мүн үбһыень гараар түүжэ хаяхада хэды олон хүн, саг хэрэгтэйб.

Һүүлэй жэлнүүдтэ эрдэм наука, техникын туйлалтануудай ашаар авиаци хэрэглэжэ, элдэб шэдитэ хөроор тарианай үбһэ ногоо үгы хэхэ арга олгоо.

Энэ жэлдэ Түнхэнэй ажахынуудай тарианай дээгүүр самолёдууд илгн ниидэжэ, ургаса буртаг үбһэнһөө сэбэрлэнэ. Мүнөө Саяанай совхоздо лётчигууд Ю. Немцов, С. Шернат, В. Мартемьянов гэгшэд үсөөхэн үдэр соо 1000 га шэниисэдэ гирбицид хоро сасажа, буртаг үбһыень үгы хэжэ, ургасыень сэбэр болгоо.

Д. ЯНДАНОВ.

Түрүүшын дүн баясуулна

Манай Үбэр-Зөөхэйн «Эрдэм» колхоздо хонидой нооһо хайшалалга түлэг дундаа. Хайшалалгын хоёр агрегадые дүршэлтэй механизаторнууд В. Мансарунов, Л-Д. Цыренов гэгшэд хүтэлбэрилнэ.

Түрүүшын гурбан үдэр соо ахалагша хонишод Норбо Балданов, Василий Арьяев, Бадма Буянтуев гэгшэдэй даадаг отарын хонидой нооһон абтаба. Мүнөө абтаад байһан нооһо шэгнэжэ үзэхэдэ, эдэ отарануудай хонидой тус бүриһөө нёдондонойхидо орходоо 450 граммаар ехэ нооһон хайшалагдаа. Энээн дээрэһээ харахада, бүхы 28 мянган хонидоо хайшалхадаа, нёдондонойхидо оробол, һураггүй ехэ нооһо абахабди гэжэ сохом найдагдана.

Б. ШАГДЫРОВ.
колхозой түрүүлэгшэ.
Сэлэнгын аймаг.

Шалгараа Хяагтын шубуушад

Энэ жэлдэ Хяагтын аймагай шубуушад һайн ажалаараа шалгарна. Эдэнэр гүрэндөө үндэгэ тушааха хахад жэлэйнгээ түсэб июниин 11-дэ сүм дүүргээ. Табан һара 10 хоногой турша соо түсэбөөр хараалагдаһан 1 миллион 275 мянган үндэгэнэй орондо, миллион 276 мянган тушаагдаа.

Үндэгэ тушаалгаар «Родина» колхоз, Худэриин совхоз илангаяа һайн амжалтатай. Жэшээнь, «Родина» колхоз 260 мянганай орондо 271 мянган үндэгэ Эхэ ориин совхоз мүн лэ 260 мянганай орондо 271 мянган үндэгэ тушааһан байна.

Хэдэхэн хоногой урда тээ, Ехэ-Худэриин, Хираанай-Адагай, Шара-Голой сельпонуул хүн зонһоо үндэгэ худалдан абаха түсэбөө баһал дүүргэһэн тухайгаа элидхээ. Эдэ сельпонуул хамтадаа түсэбөөр хараалагдаһан 400 мянганай орондо 406 мянган үндэгэ худалдан абаа.

В. ЖИГЖИТОВ.

Хурамхаанай совхозой Һахалнин һүүһаалнин фермын коллектив һү һааха, тэрэниие гүрэндэ худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэбые 15 хоногоор урндшалан дүүргэһэн байна. Тус коллектив мүн мяха тушааха 6 һарынгаа түсэбые үни хада үлүүлэн дүүргэнэн.

Энэ хэрэгтэ луговодуул болон кукурузоводуул горитойхон хубитаяа оруулһан байха. Мүнөө эндэхи луговодуудта даалгагдаһан сабшалангынь 2056 гектар болгогдоо.

Нёдондо Александр Иванов, Андрей Тихонов хоёрой тус сабшалан дээрэһээ 1700 центнер эрхим шанартай үбһэн абтаа болэй. Энэ жэл мүн баһа эды шэнээн үбһэ бэлдэхэ зорилготой.

Совхозой Бутуй гэжэ участок дээрэ Павел Прокопьевич Колмаков Валерий хубүүнтэйгээ суглаа худэлжэ байнхай. Энээнһээ урид 65 гектар болохо тус участок дээрэ хүнэй ябашагүй олон шулуун хэбтэдэг бэлэй. Мүнөө энэнь бултадаа зөөгдэжэ хаягдаа. Тиигэжэ энэ участогаа һайжаруулһанайнгаа, мүн үтэгжүүлһэнэйнгээ ашаар гектар бүриһөөнь 15 центнер үбһэ абаха зорилготой. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (1-дэхи зураг) луговодуул И. Толстихин, (зүүн гарһаа) А. Иванов, А. Тихонов гэгшэд өөһэдынгөө участок дээрэ. (2-дохи зураг) Сабшалан дээрэхи шулуун суглуулагдана.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

Оролдоол һаа, амжалта туйлахаш

Совхозой парткомой секретарь Константин Лукич Белоусов бидэнтэй хөөрэлдэхэ зуураа, иигэжэ хэлэбэ:

— Хонишодой ажалаар һонирхоно гүт? Яахаб теэд, энэмнай ехэл һайн гээшэ. Манай совхоздо үнэн зурхэнһөө ажалладаг зонуул олон байха. Коммунист Эрдынеевэй отарыхид бусадһаа эрхимээр худалнэ. Тиихэтэй хамта энэ нүхэрнай үнгэрһэн жэл хэлэһэн үгэдоо хүрөөгүй бэлэй. Харин мүнөө жэл...

Уданшьегүй бидэнэр Эрдынеевэй отара дээрэ хүрэжэ ерэбэбди.

Иигэжэ амар мэндээ андалдаһанайнгаа һүүлээр Цыдып Эрдынеевичэй ажал хэрэгтэй һонирхон танилсажа эхилбэбди. Отаранда бүхыдөө 629 хонин харуулһалагдадаг. Тэдэнһээнь 640 хурьган абтаад, бултадаа томо болгогдожо байнхай. Энэ бригада түл абаха, гүлжүүлхэ социалис уялгаяа нигэжэ амжалтатайгаар дүүргэһэн байна.

Механизатор Балбар Ринчинов өөрынгөө һамган Цыпилма Жанчиковатай, Эрдынеевэй нүхэр Лосолма Будажапова гэгшэд түл абалгын үедэ эрхим һайнаар ажаллажа гараа. Тиигээд Балбар Ринчиновэй механизатораар ажаллахаяа ошоходо, орондонь Цыдып Эрдынеевичэй хүбүүн Даша-Доржо гэдэг Дулмажап һамгантаяа хонишод боложо ерэхэй. Тиигэжэ энэ бригада нэгэ гэр бүлэһөө бүрилдэгдэ гээшэ.

Байгша онцо эдэнэр хонин бүриһөө 2,5 килограмм нооһо абаха түсэбтэй. Гэбэшье 3 килограммһаа доошо бэшэ хайшалха зорилготой юм.

— Энэ хадаа КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй шиидхэбэриннүүдтэ ажалаймнай бэлэг болохо юм,—гэжэ хонишод омогтойгоор хөөрэнэд.

— Мүн хонидэйнгоо толгой бүриин шэгнүүрые 12—14 килограммаар зунай үедэ дээшэлүүлхэбди. Юрэдөө хони адуулгые зүбөөр, эзэн ёноор эмхидхэбэл һайн, —гэжэ Цыдып Эрдынеевич хөөрөөгөө үргэлжэлүүлнэ. — Харин хонидые гансал дурамбайгаар «адуулаад», гэрэйнгээ хэрэлсы дээрэ һуугаа һаа, юун үрэ дум байхаб даа. Тэдэнэй хойнһоо ябаха, харуулһалха, бэлшэрэ сагхэмдэнь һэлгэхэ хэрэгтэй.

Энэ хонишон тон зүб хэлэнэ. Заримашуул хони адуулгые юумэндэ тоолодогүй, ябаал хадаа ябаа юм аабза гээд ехэнхи сагаа гэртээ үнгэргэдэг зон бии байдаг.

«Эрдэмэй» совхозой юрын хонишон коммунист Ц. Э. Эрдынеевэй бригадын ажал хэрэгүүд тухай богониһоноор эндэ хөөрэжэ үгэбэбди. Иимэшүү жэшээтэ ажалаараа суурхаһан хонишод эндэ олоч юм. 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абаһан хонишод гэхэдэ: Дашицырен Доржиев, Дашибыл Жанов, Дугаржан Чимитов, Тэгшэ Цыбиков болон бусад. Эдэ нүхэдтөө жэшээ харуулна.

Л. ГОМБОЕВ.
«Ленинэй зам» газетын корреспондент.
Мухар-Шэбэр.

ССР-тэхи ТУСХАЙ МЭРГЭЖЭЛЭЙ, ТЕХНИЧЕСКЭ ҺУРАЛСАЛ ТУХАЙ

Совет болон гадаадын журналистнуудай пресс-конференци

А. июниин 19. (ТАСС-). Үнгэрһэн 25 жэлэй СССР-тэхи тусхай мэр-техническэ һуралсалай нуул болон һургуулинай арадай ажахын эл-байнуудта худэлмэрилмар бэрхэ 16 миллион мэргэжэлтэдые һургаһан ороной промышленность ажахыда шухала хү-эдые бэлдэхэ тусхай ой, техническэ һуралдань улам хүгжөөхэ ар-конуул тухай хөөрэл-ССР-эй Арадай ажахын нуудай выставкын дэр-гэлэ мүнөөдэр эмхидхэгдэһэн совет ба гадаадын журналистнуудай пресс-конференци дээрэ болоо.

СССР-эй Госплананай дэргэдэхи тусхай мэргэжэлэй, техническэ һуралсал эрхилхэ Үндэсэй комитедэй коллегиин гишүүн И. Е. Твердохлебов иигэжэ тэмдэглэбэ: Арадай ажахын бүхы һалбаринуудта шухала мэргэжэлтэдые тусгайлан бэлдэхэ худэлмэри Советскэ Союзда ябуулагдадаг. Ерөөдүйн худэлмэришэдые һургахэ профтехучилищинуудай 600 оролцо мэргэжэлтэй худэлмэришэдые бэлдэдэг байна. Энэ жэлдэ тусхай мэргэжэлэй техническэ һургуулинуул болон училищинуудые шэнэхэн бариха, хуушануудыень үргэдхэхэ хэрэгтэ 150 миллион тухэриг гэхэ гү, али 1964 оной хүнһоо 2,4 дахин ехэ мунгэн һомологдохо.

Журналистнуул «СССР-тэхи тусхай мэргэжэлэй, техническэ һуралсал» гэһэн павильондо ошожо хараа. Профтехучилищинуудта һурагшадай уралан бүтээһэн зүйлнүүдые — эллэб машинануул, механизмуудай макетуул ба модельнуудтэй танилсаа.

ДАР ГАБЬЯАГАЙ АРЮУН ЗАМ

гүрэнэй хилэ сахиха үедөө ко-даалгабари эрхим һайнаар ь, шэн зориг, баатар габьяа ь түлөө запасай полковник Ни-ович Карацупада СССР-эй Вер-етскэ Союзай Геройн нэрэ зар-о, Ленинэй орден, «Алтан одон» ровулагдаха болобо.

* * *

оной октябрь. Залуухан хүбүүн округой Гродековскэ хилын отрядта ерэһэн юм. Тиихэдэ-ые дабаха—манай орон худар-д, һүйдхэлшэдөө эльгээхэ гэжэ-ан бүхэнэ шахуу һэдэлэг бэлэй. одаха, хуураха мэхэлхэ, һандаргаха мэлэр совет ху-гаха, һаяхан тогтоо. хуу-ануулэн жагсаажа байгаа Совет е, доторһоонь жидагбруулха-йгаа.

овын сахин хамгаалдаг учас-ануултай газар байгаа һэн хэн: ургадэн бэлдэгдэһэй яшон таг-йнишод энэ участок худар нэгэ-ыг бүдэгөөрөө ерэжэ. хилэ ш-гаргалдэг байһан.

гөөа зүгэй шэб харанхы һуни. ерапупа нэгэтэ нууга соо бээ-ууба. Ээлжээтэ халаан удаха-ёнотой байгаа. Гэнтэ мушэрэй-ундаба. Хилын харуулшан һэр-магнаархажа эхилбэ. Магад эн-

дуурээ гүб гээд һанана. Уданшьегүй юумэнэй һаршаганаха абяан удаа дараалан туулгаадхёо. Хилэ дабаха гэһэн лэ гайсал, гансашье хүн бэшэ... Тэрээхэн багта ерэжэ марьяажа ябаһан байба.

Заставань холо, ошожо дуулгаха хэншье байхагүй. Ара үбэргүй зэбсэг агсаһан дайсадые хайшаа гэжэ тогтоохо гэшэб. Туулдахаһаа ондоо арга байхагүй.

Гансаран 9 хүнтэй урдаһаа хараха ушартай болобо. Совет сэрэгшэ булижа гараа. 4 диверсантые тэнцэнь үгы хэзэ, нугоодуулынь барижа, заставдаа абаашаһан юм.

Хилэ дабагшадтай нэгэтэ дайлаллаха уедөө И. Ф. Карацупа төлгойгоо шархатаһан байгаа. Шуһаа гаража байбашье, дайсанай хойнһоо 10 километртэ намнажа барижаһан юм.

Никита Федорович Карацупа 30 жэлэй турша соо хилин харуулай албаада ябахадаа, дайсанай 338 тагнуулшадые барижаһан, зэбсэгтэ тулалдаанай үедэ 129 тагнуулшадые үгы хэлэн байна.

Полковник Н. Ф. Карацупын бүхы ажабайдал—иньи габьяагай, баатаршалгын эрхим жэшээ, өөрынгөө арад түмэндэ, Коммунис партиидаа үнэн байлгын үльгэр жэшээ болоно.

Полковник Н. Ф. Карацупа дүрбэн жэлэй урда тээ запаста гараһан юм. Мүнөө Москвагай предприятинуудай нэгэндэ ажаллаг. Бүхы наһан соогоо Эхэ орондоо аша туһа хүргэхэ гэһэн хүсэл эрмэлзэлдэ абтанхай худэлмэрилжэ байдаг.

ССР Союзай Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи эрдэм, техникын талаар Ленинскэ шагнуудые олгохо комитедтэ

Эрдэм, техникын талаар Ленинскэ шагнуудай комитет 1966 оной Ленинскэ шагнуудта хүртэхэ худэлмэри тушаан абажа байна.

Ленинскэ шан олгохоор зууршалгдаһан зохёол бүтээлнүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ олонинтын үргэнөөр хабаадаха ябадал хангаха зорилгоор тиимэ зохёол бүтээлнүүдые жэл бүри октябриин 15-һаа оройтуулангүй хүргэдэг байха гэжэ комитет тогтоогоо.

Ленинскэ шан олгохоор зууршалха гэһэн шиидхэбэри гаргахаһаа урид тиимэ зохёол бүтээлнүүдые даб дээрэ олоороо зүбшэлхэ, кандидат бүхэнэй творческо ямар хубита оруулһые бүхы талаарнь хэлсэхэ шухала байһанда Ленинскэ шангай комитет бүхы эмхи зургааануудай ба организацинуудай анхарал хандуулна.

Энээнтэй дашарамдуулан, онсо шалгарһан зохёол бүтээлнүүдые, авторнуудай коллективүүдые олоороо зүбшэн хэлсэжэ, дэбжүүлэн зууршалжа эхилхыень, мүн тэдэ материалнуудай бэлэн болгомсоор энэ комитедтэ эльгээхыень гуйжа, организацинуул, эмхи зургааануудай хүтэлбэрилэгшэдтэ, эрдэм, техникын түлөөлэгшэдтэ хандана.

1965 оной октябриин 15-һаа хойшо комитедтэ ороһон бүхы зуршалганууд 1967 оной Ленинскэ шанда хүртэхэ зохёолнуудтай хамта удаадахи сесси дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ болоно.

Ленинскэ шанда хүртэхэ зохёол бүтээлнүүдээ, тэдэнние бэлдэлгэтэй холбоотой бүхы асуудалнуудаа иимэ адресаар эльгээхэ: **г. Москва, И-51, Неглинная улица, д. 29 14, Комитет по Ленинским премиям в области науки и техники при Совете Министров СССР.**

Совет космонавтнуул Парижда

ПАРИЖ, июниин 21. (ТАСС). Совет космонавтнуул В. Комаров, Б. Егоров, К. Феоктистов Париж ерэ. Вишидэ мүнөөдэр нээгдхэеэ байгаа Астронавтикын ба замбуулинай фильмүүдэй уласхоорондын хоёрдугаар кинофестивальда эдэнэр Ю. Гагаринтай хамта хабаадаха юм. Аэронавтикын ба замбуулинай уласхоорондын 26-дахи салондо Советскэ делегацийн гэшүүн боложо ерэһэн Ю. Гагарин Парижда хэдэн хоножо байнхай.

Иосип Броз Тито Минскһээ мордобо

МИНСК, июниин 21. (ТАСС-ай тусхай корр.). СФРЮ-гэй Президент, СКЮ-гэй Генеральна секретарь Иосин Броз Тито Белоруссиа хоёр хоног байгаад, Сверловск ошохоёо мүнөөдэр Минскһээ мордобо.

Иранай шахиншах ба шахини Москва ерээ

МОСКВА, июниин 21. (ТАСС). Иранай шахиншах, дээдэ тушаал эзэрэтэ Мохаммед Резе Пехлеви, Иранай шахини, дээдэ эзэрэтэ Фарах Пехлеви гэгшэд СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй, Советскэ правительствын ураалаар, албанай хэрэгтэй мүнөөдэр Москва ерэ.

Эдэ хүндэтэ айлшадые Внуковска аэропорт дээрэ СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Туруулгаша А. И. Микоян, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Туруулгаша А. Н. Косыгин болон бусад угтаба.

Угталгын үедэ хүндэтэ харуул жагсаагдаа, ехэ буугаар 21 дахин буудажа, нацинуудай салют мэлэ хүргэгдэо.

Аэродром Иранай ба Советскэ Союзай түрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэнхэй байба.

Эрдэмтэд-химигүүдэй уласхоорондын хуралдаан Москвада болохонь

Уласхоорондын химическэ холбоотой (ИЮПАК) эмхидхэһэн, Теоретическэ ба прикладной химиин асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ уласхоорондын ээлжээтэ XX конгресс энэ жэлэй июниин 12-һоо 18 хүртэр Москвада болохонь.

Энэ хуралдаан тушаа һанамжаяа хэлэхыень гуйжа, конгресс эмхидхэхэ комитедэй генеральна секретарь, совет эрдэмтэ Н. А. Клейменовтэ ТАСС-ай корреспондент хандаба.

—Иимэ конгрессууд хоёр жэл соо нэгэ дахин элдэб ороонуудта зарлагдадаг, олонинтэ өрдэмтэдэй анхарал ехээр татадаг юм. Теоретическэ ба прикладной химиин талаар уласхоорондын энэ холбоондо СССР-эй хамжан ороһон сагһаа хойшо совет эрдэмтэдэй ехэ делегацинуул бүхы конгрессуудай худэлмэриндэ хабаадаһан байха,— гэжэ Н. А. Клейменов хэлэбэ.

Мүнөөнэй конгрессэй худэлмэриндэ 3000 шахуу эрдэмтэд хабаадаха байна. Эдэнэй хахадаа олонинь гадаадын эрдэмтэд болоно. Конгрессэй хабаадахые зүбшөөрөн мэдэгдэнүүд Австралиһаа, Англиһаа, Бельгиһээ, Болгариһаа, ГДР-һээ, Индиһээ, Италиһаа, Канадаһаа, ОАР-һаа, Польшоһоо, Румыниһаа, США-һаа, Финляндиһаа, Франциһаа, ФРГ-һээ, Чехословакиһаа, Югославиһаа, Японһоо, хамта дээрэ 39 үрэнһөө абтаад байна.

Газа талын үзэгдэлнүүдэй хабаатай физическэ химии, радиационно химии, замбуулинай химии, органическа бэшэ химии, аналитическэ химии, химиин технологиин хабаатай теоретическэ эшэ үндэһэн тэһэ дуулалнуудаар элидхэлнүүд хэлэхэ.

Дээрэ дурсагдаһан зургаан болон бусад асуудалнуудаар конгрессэй секциинуудэй худэлмэри зарлагдахань.

АГРОНОМ БҮХЭНДЭ—ТУРШАЛГЫН УЧАСТОК

Партийн ЦК-гай мартын Пленумнаа хойшо гурбан hара үнгэрбэ. Энээхэн хугасаа соо, хүдөө ажахыдамнай ямар ехэ хүбилалтануул болооб, эдеэ хоолой зүйл, мүн промышленностьда хэрэглэгдэдэг түүхэн эд бараан хэды шэнээн элбэгээр абтадаг болонхойб гэжэ сонсоотэй гоодохо үшөө эртэ гэшэ аяб даа. Гэбэ яабашье, тус Пленумнаа хойшо хүдөө ажахыминай hалбари бүхэн хүргэн бадаржа эхилэнинь тон hайшаалтай.

Ажал хүдэлмэримнайшье ургашатнигаар явуулагдана.

Үнгэрhэн хабарай хэды хүйтэн, hалхитай байгаашье hаань, эртынгээ тарилгые нёдондоойхибоо 10 удаагоор үрид дуургэбди. Барилгын шанар яhала hайн. Энэ амжалтамнай тарилга дээрэ хүдэлжэ гараhан бүхы механизаторнуудай, хүдэлмэришэдэй мартын Пленумэй шийдхэбринүүдтэй hайса танилсажа, тэранние бодото дээрэнь бэелүүлхын гүлөө олониитын тэмсэлда хам оролцоhоойнь ашаар түйлагдаа гэшэ.

Совхозной бүхыдөө 14 мянга саган гектар хахалдаг газартай юм. Энээнэймнай ехэнхи хубида ошмоон таригдалаг. Юуб гэхэдэ, анамнай ехэ хүйтэн уларилтай нютаг шүү. Хабарай саг эндэ май hүрэн эхэлэг ерэдэг, намаршье эртэлэгхэн хүйтэршэдэг. Харин тиихэдэ ошмоон гэшэмнай хүйтэнhөө ехэ айлаггүй, тургөөн гэшэдэг ургамал ха юм. Мүн 1800-гаад гектар ообос таригдаа. Мянгаад гектар горох хаяагбди.

Тэд жэлhэ жэлдэ олошоржо байгаа нинтымнай адуулhа малда бардам хүрэхэ тэжээл эндэhээ бэлэдхэгдэхэ гэшэ гү? Үгы даа.

Хаанаhаа тиимэ ехэ ороohон абтахань гэшэб? Манай эндэ ешмээн ланшье бирагүйгөөр ургадаг ха юм. Гектар бүриhөөнь дунда зэргээр арайхан гэжэ 6—7 центнер ороohо суглуулдаг гэшэбди. Үшар нимаhаа бидэнэр, совхозой хүтэлбарилагшад, бүхы тарималайнгаа ургасыень хайшан гажа дээшэлүүлхэб, hайн ургасатай ямар тарыа хаядаг болохоб гэжэ хөөрэлдэhөн байнабди. Тиигээд үнэ сэн ехэтэй шэниисэ тарижа туршаха гэлсэhэн байгаабди. Нэн түрүүн, эндэхи байгаалида таарамаар ямар сортын шэниисэ тарибал аша үрэ ехэтэй байхаб гэжэ туршагдаба. Тиигэжэ 1964 ондо «Скала», «Онохойская-4», «Сибирька-Закаменская», «Селенгинка» гэдэг сортын шэниисэ тарыа hэмди.

«Скала» гэдэг сортын шэниисэ 300 гектарта таригдаа hэн. Тэндэhээ гектарай дунда зэргээр 15 центнер ороohо суглуулаабди. Эшэ hолоомониинь хэбтэдэггүй хэды хожомдожо хуряагдаашье hаа, ороohониинь үйрэжэ үнадаггүй байба.

60 гектар газар дээрэ «Онохойская-4» гэжэ сортын шэниисэ тарижа туршагдаа. Гектар бүриhөөнь 22 центнер ургаса хуряагаа hэмди.

«Сибирька-Занаменская» 100 гектарта таригдаа hэн. Даншье бирагүй ургаса эндэhээ хуряагаа hэмди. Тиихэдэ үшөө гуламняатадаг нэгэ муутай, hалхи, бороодо хэбтэшэдэг байhан.

Нэгэ хэды гектарта «Селенгинка» гэжэ сортын шэниисэ таригдаа. Тэндэhээмнай муртэй ургаса абтаагүй hэн. Үшөө ороohониинь гуламняатадаг байшоо.

Нигажэ манай эндэ ямар сортын шэниисэ тарихада hайн ургаса угэхэ байhаниинь элируулагдаа. Тиин энэ жэл шэниисынгээ тарилгые нёдондоойхибоо гурба дахин ехэ болгообди гэхэ гү, али 1500-гаад гектарта хургөөбди. Гол түлэб «Скала», «Онохойская-4» гэдэг сортын шэниисэ таригдаа.

Саашанхи харааа бодолнай юуб гэхэдэ, бирагүй ургасатай ешмээнэйнгээ тарилгые хорооже, ехэнхилээ шэниисэ хаядаг болохомнай. Мүн горох элбэгээр таридаг болохобди.

hүүлэй хэдэн жэлэй туршада севооборотой гурим хүлисэшэгүйгөөр хазагайруулагдаhан гэшэ аяб даа. Манай эндэ севооборот огто мартагдашоо байhан гэжэ хэлэбэл алдуу болохогүй гэшэ ха. Жэлhээ жэлдэ нэгэ газартаа ешмээн таридаг байгаабди. Муртэй ехэ паар хахалдаггүй hэмди.

Саашадаа ороohо таряанай, гажэлэй ургамалнуудай үндэр баян ургаса абаха зорилготойгоор ямар севооборот хэрэглэбэл таарамжатайб гэжэ туршадта хэхэмнай. Тиин үрэжэл hайитай 10 гектар газар дээрэ табан ондоо ургамал эйжэлүүлэн тарижа туршахамнай.

Түрүүшээр иимэ севооборот туршагдаха:

Паар + ешмээн + горох + шэниисэ + ешмээн.

Паар + ешмээн + горох + ешмээн + ороohото тэжээл.

Саашадаа энэ севооборотоо үшөө гэршүүхэ оруулха байхабди. Тэрэмнай энэ жэл 107 гектарта хаягдаа юм. Гэмгүй hайн ургаса энтэhээ абтахаар хулеэгдэнэ.

Хүдөө ажахын продуктнуудые элбэг дэлбэгээр абахын, мүн тэранние гуранда хуралдаха даабаряа нэрэтэй турэтэйгөөр дуургахын тула ниитынгээ адуулhа малда бардам хүрэхэ али бүхы тэжээлэй үндэhэ hуурги, ёhотой тушаг тулга байгуулха ёhотойбди. Энэмнай имагтал газар тарыалан дээрэhээ абтана гэшэ. Тиимэ hэн тула, биданай эллуурилдэг бүхы газараа зүбөөр ашаглаха, зүб севооборот табижа, хүдөө ажахын бүхы тарималнуудай ургасыень дээшэлүүлхэ ёhотойбди.

Нютаг нютагай байдал ондо ондоо гэшэ аяб даа. Үшар нимаhаа бидэнэр, агрономууд, нютагтамнай ямар ургамал үндэр баян ургаса угэдэг бэ, ямар севооборот хэрэглэбэл ашаг олзо ехэтэйб гэжэ туршалта хахэ ёhотойбди. Тиигээд туйлаhан амжалтаяа бүхы тарыалан дээрэ ургаhөөр нэбтэрүүлэх hаамнай амжалта туйлагдаха.

С. ХАМНАГДАЕВ,
Яруунын аймагай Нарhатын совхозой главна агроном.

Холын Баргажан нютагта хүйтэн байдаг гэжэ хэнэйшье мэдэhээр. Тиибэшье тэндэ кукурузэ жэл бүхэндэ hайн ургаса абаад лэ байдаг. Аша оролдолгын хүсэн аhала ехэ гэшэ. Үнгэрэгсэн Георгий Поздняков гектар бүхэнhөө 110 центнер ногоон тэжээл хуряажа абаа. Мүнөө нухэр Поздняков 120 гектарта кукурузаад, борнойлго хэжэ байна.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

Баргажанай аймагта

Нүн далай салгилуулагшад

Хурамхаанай совхозой hахалиин hаалишь гууртын багшад үзэр бүри үнеэн бүхэнhөө хахад шүү hу даахыц түлөө тэмсэг гаhан нэмэл башагаар малшадта хандаг hэн. Энэ хүхэлыень аймагай hаалишад халуунаар дэмжэб. XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой hаалишад, малшад хурамхаанайхидай нэмэл башаг эбшоон хэлсэд, үдэр бүри хахад шүүд hу hааха, хахад жэлийнгээ болон жэлийнгээ түсэб болзорhоо үрид дуургахэ арга боломжотой байhанаа элируулэбд. Мүнөө бүхы гуургнуудыень үнеэд удэгтөө турба дахин hаагдаг болохой. Дотоой гаргашада hу багаар гаргамалхын тулда туталнуулта угэжэ байха хэмэл hу бадахжо эхилэв. Гэлэ hу тушаалгын, гаргашалгын гэ бүриhөө бүри гүнимшэлэдэнхэй.

Дэрэнэй совхозой Алдыа hаалиин фермын турүү hаалишад Нюсенжит Болсобоева, Дулгар Дондупова, Матрёна Цыреновова, гэгшэд өнө жэлэй эхиндээ hаамхан үнеэн бүриhөө 528 609 литр hу hаабан юм. Тэдэнэй ажаллаг hу hаалишин фермин малшад болон hаалишад hахалиинхидай үүсхэл халуунаар дэмжэб.

Хурамхаанай совхозой hахалиин фермын hаалишад хүзэ жэлийнгээ түсэб июнэин 11-дэ дуургэ. Тиигэжэ 2125 центнерой орондо 2128 центнер hу гүрэндэ гуталаб.

Бэлэдхэл hайнтайгаар уггаа

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хониной нооhо хайшалха агрегадуудые Дахина, Сэлир, Баян-Гол гэжэ газарнуудта тодхоо. Колхозой жэлэйнь бүхы олон дүрэлэй хахалhаачь ехэнхинь гүрэндэ нооhо тушаагаhаа ноодог юм. Тиимэhээ нооhо хайшалха агрегадуудтань дүй дүршэлтэй механизаторнуул тавигданхай, нооhо шагшад болон лаборантнуул ажалдаа бэлэдхэн үзэнэй. Хайшалалгын түсэй-графигуул табигдаа, агрегадуул шалгагдаа. Мүнөө нооhо хайшалалга түлөө бүлдэа ябуулагдана.

Агитбригада аяншална

Аргадын совхозой залуушуул болон комсомолшуул агитбригада эмхидхэжэ, холын отара, гуургөнүүдтэ гарана. Эна бригадатаяь библиотекарь, парикмахер, лектор, зугаача хубуул, басагад ябалсана. hургуулиин лаборант Д. Гомбоева, фермые даагша С. Очиржапов, малшан В. Гармаев, библиотекарь С. Захарова гэгшэд бригадын хүдэлмэрэй эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Дуулаhан дуунуудыень, үншиhан шулагуудыень, хүн зон ес та hайшаана.

Мүнөө агитбригада Междуречиин, Тураахинай малшадта концерт харуулна. Агитбригада арба хоноод лэ нэгэ удаа малшадта гараха графиктай.

"Түрүүшын табануул„

Баргажанай аймагай дунда hургуулиин 11-дэхи классай hурагшад орос хэлэ ба литератураяар шалгалта бэлэдхэнэ нэгэншье hурагшаньь «дунда зэргэ» гэhэн сэгнэлтэ абаагүй, булганьа «4», «5» гэhэн тэмдэгүүлтэй.

Хурамхаанай интернат hургуулиин 8-дахи классай hурагшад тоо бодолгоор, алгебраар шалгалта бэлэдхэдэг. 33 hурагшадай 8-чинь «таба», 18-ниинь «дүрбэ», 7-ниинь «гурба» гэhэн сэнэлтэ абаа.

Хүсэ ехэтэ зайн галай гуламта

Баргажан hуурлнай захада эймагай колхоз болон совхозуудые, промышленнэ предприятиуудые зайн галар гүйсэд хангахэ зориг hэн электростанци барилгажа байнхай. Тэрэнэй хүсэл 1890 киловатт гэжэ тодорходоно. Эна станциие ашаглалгаа тэмдэг гүйсэд хэрэглэгдэhэнэй ашаар дүрбэлэхи дизель-генератор тодхогдохонь. Тэрэнэй хүсэн 2530 киловатт хүрэхэ юм.

Мүнөө бүхы гуурмэлэгуудынь толгойдоо таарулагдажа байна. Гурбан дизельгенераторынь нюлиин хүчэндэ ашаглалгада орүүлдахаар хараалагдана. Эна жэлдэ Баргажанай Хурамхаан хүрэтэр үнгө болгоhо лини гүтэдлэхэ юм.

С. ОЧИРОВ.

«Электромашина» заводой кран барилгын цехэй шудхагшадай бригадир, коммунис ажалай ударишк Бадматар Дулмаевич Цыбылов hайн ажалаараа суурхадаг. Мүнөө энэ хүмнай шудхалгын мастер гэлсүүлдэг. Үдэрэйнгөө нормо 110—115 процент дуургэдэг. Улаан-Удын Советскэ районой депутат.

Л. ХАЙДУРОВАЙ фото.

Түрэл орон доторнай

Томо предприяти баригдаба

ДУШАНБЕ. Дунда Азиэ ахин тон томо асбошемёнтнэ сорогнуудые бүтээдэг завод Таджикистанай ниислэлэ баригдаба. Намаг хатааха зорилгоор хоёр миллион метр шахуу утатай газар доогуурхи канал табилгаа хүрэхэр сорогнуудые жэлэй турша соо эна предприяти бүтээжэ гаргаха юм. Тус заводые ашаглалгада оруулхын тулада гурэнэй комиссии тушаажа абаа.

Хадалиг хизаарай шэнэ газарнуул дээрэ канал барижа байhан Таджигай гидро-барилгашадта заводой туруушын бүлэг продукци —100—368 миллиметр диаметртэй сорогнуул эльгээгдэнэ.

Витаминна гурилай завод

МОГИЛЕВ. «Боронино» гэжэ совхозто область доторхи эгэзэн томо витаминна гурилай завод ашаглалгада үгтөө. «АВМ-0,4» гэжэ зургаан агрегадаар хангагдаhан тус заводой агрегат бүхэниинь часай турша соо 400 килограмм гурил татажа гаргаха байна. Үбhа ногоо бэлдэхэхэ, зөөхэ хүдэлмэри хүсэлтэй онь hожоруулагданхай. Үбhа ногоо ургуулан абахын тулада намагынь хатааглаhан, утагжуулагдаhан 500 гектар газар хэрэглэгдэжэ, элдэб ургамал ногооной ургаса хуряажа абадаг.

Витаминна гурилай заводуул ушөө зургаан совхозто, тэрэшэлэн Могилевско болон Бобруйска шубуунай фабрикануудта баригданхай.

Хада газарта малтагдаhан каналнууд

ПРЖЕВАЛЬСК (Киргизэй ССР). Тонско районой дээдэ талын нугада Тоон-Тала гэжэ канал малтаглажа эхилээ. Халын гол горхонуудhаа үүнэ абадаг бүсэд каналнуудhаа юугэрээ илгаатайб гэхэдэ, эна каналаар газар дорохи үнэн үрдэхэ юм.

Доодо нугадахи Алагез гэжэ нугөөдэ каналые шэнэхэн hэльбэхэ хүдэлмэри эхилээ. Энэ халын бишыхан гол горхонуудай болон бүдагуудай үнэн ашаглагдаха юм. Бургак-Кунгей гэжэ канал ашаглалгада үгтөө. Эна каналаар Тянь-Шаниин мянга табан зуу шахуу гектар гандалаг газар уналагдаха байна.

Үбhэ хуряалга эхилээ

ОРДЖОНИКИДЗЕ. Хойто-Осетиин хадалиг нютагуудта үбhэ хуряалга эхилээ. Терек муранэй нугада, Дигоры болон Махческа гэжэ халануудай хундынуудта хоншуу зохид үнэрөөр анхилhан үбhэнэй туруушын hүринуул болоо. Үбhэ хуряалгада хэдэн зуун агрегат хүдэлнэ. Машинын ябахын аргагүй халын эгэл ташалангуудай үбhэ ногоое гар хажуураар сабшажа хуряана.

Үбhэ ногооной ургаса хаа хаанагүй hайн. Кировскэ, Ирафска, Дигорско районуудай олон ажахынуул гектар бүриhөө 18—20 центнер үбhэ хуряажа абана.

Агаар бүри сэбэр болохо

СУМЫ. «Гипрохим» гэжэ институтай Сумска комплексно отделениин мэргэжэлтэд таатай зохид санитарна установко ухаалан зохёогоо. Сернэ кислота үйлдэбэрилэн гаргахада ашаглагдаг газуудай хоёр процентнь хоолойгоор гаража, агаарые гутаадаг байна бшуу. Шэнэ установко энэ газые барижа абадаг. Тэрэнhээнь үнэтэ продукт — сульфит-биссульфит аммони химигуудэ шалгаха ёсн. Эна продуктоон тэжээл консервэлхэ эдэ хэрэглэгдэдэг юм.

Колхозой саад сэлуулжуулагдана

КРЫЖОПОЛЬ (Винницкой область). Бербка тосхон дахь колхозно угаа ехэ саад соогоной нэрэмжэтэ артелиин сэлуулжуулгын газар нээгдэжэ, дэбхар ехэ байшан аяган hаhалганууд тай. Хабарай ажалшадай хүдэлмэри амжалтатайгаар гаhан эрхим механизаторнуудэ амарна.

Колхозой сэлуулжуулгын газарта Бербка тосхоной 300 хүн зон артелиин гаргашалжа амарха юм.

Нимэ сэлуулжуулгын газарнуул Крыжопольско районой саад колхозуудта мүн лэ болагданхай.

Гэр барижа дуургэ хүлhыень абана

ЛЕНИНГРАД. Ленинградскэ барилгашад томо панельнэ нуудые барижа дуургаhанайгаа hүүлээр hайнь мүнгэ абадаг болоо. «Главленинградстройн» гэрэй болон культурна ажалай барилгануудые трестнуул нимэ шэнэ гурэглэдэг. Барилга хэжэ эхэлгэдэ угэхын тулада гаргаhан эрьесын мүнгэ зөөри эдэлhомолон угтадаг байна.

Тоосоо хэдэн нимэ гэр ехэтэй байhые гурбан дүй дуршэл гэршэлэн хэжэ угөө. Хусэд дуургэдэнгүй барилгануудай тоо хоёр дахин үсөөн болоо. Барилгадхожо байhан гэр байрые дургэнөөр тугэсхэжэ, ашаглалгада угэхые бүри ехээр оролцодоо болонхой.

Хартаабхаяа ургуулхын тулада тэмсэл

ЮЖНО-САХАЛИНСК. Сахалинай халануул болон ойнуудта метр зузаантай хүнгэрэгүүд хэбтэhэн зан. Эна үбэл үзэгдөөгүй шалтгаанаяь сахаhан оронhон дээрэhээ, полевой хүдэлмэриин эхэлгые hара шахуугаар явуулаа. Ажахынуул июниин эхээр хартаабхаяа оронhон байна.

Хартаабхаяа тон бэлэн болзор соо hуулгажа дуусаhаань Сахалиниие, Алтай зугай, бүсэд хэдэ хэдэн дүй гэй районуудые хартаабхаяа галга дуулыдаха байна. Энэ механизаторнуул байгаалиин руун шанга үзэгдэлнүүдтэй сэжэ ороо. Коммунистнуул, комсомолшуудай жэшээгээр звенонуул хоёр халаанда дэг болоо. Тиигэжэ hүнгэн газараа эллуурилдэг, ургуулсан хартаабхаяа hуулгадаг байна.

Орёлой час

ОРЁЛ. Орёлой конструкторнуудай байгуулhан гальваническа элемент часуудта хэрэглэдэг заншалта пружиные гэбэ. Хармаанай электричествоор олондо мэдэжэ болоо. Тэрэ юрын 1.6 вольт напряжениитэй батарей ханын часай механизмэ жэлэй турша соо эллээр ажалладаг байна. Шэнэ прибор тон зүбөөр ябадаг гэжэ турша соо харуулжа угөө.

Эна шэнэ часые Орёлой часовой завод удахагүй бүтээн гаргаhан болохонь.

(ТАСС).

ТЕХНИЧЕСКЭ ДЭБЖЭЛТЭЙН ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЛ

УРАН ГАРАЙ, hОНОР УХААНАЙ ХҮСЭН

НЮУХА НЮУЛТА үгы даа, ямаршье ажалда элдэб үшэр, hанаагүй барhашаал тохёолдожо болодог. Ямар нэгэ юумые шадахаб, бүтээхэб гэжэ hанан гэhээшни, орейдоо нэгэ яндан хэрэггүй юумэн дуталдашаха. hалааш, гутаhан хэрэг болохо.

Эгээл нимэ үшэр Павел Михайлович Плоткинтой, локомотив-вагон зайлабаригдын заводой котёльнуудые бүтээдэг цехэй начальниггай тохёолдоhон юм. Үшарынь гоохэ, заводой главна инженер нэгэ дуулга деталь бүтээхэ талаар Павел Михайловичтай хөөрэлдhэн байгаа. Тэд Павел Михайлович тэрэ деталиин бэлэн хэб бии гү?—гэжэ асууба.

— Тиимэ деталь биде огто бүтээгдэгүйдэ, халанаhаа хэнэй үгэhэн хэб байха юм.

Геннадий Иннокентьевич Попов этажеркэ дээрэhээ хэдэн олон чертежнуудые абаад, өвгиргожо байтараа:

— Павел Михайлович, нимэ үшарта хэнэй абаржа шадаха байhаниие мэдэнэ гүт?

— Хэн бэ?

— Ковалюк, ялгааб слесарь Вячеслав Степанович.

Зуб лэ хэлэбэ хаш даа. Тургөөр дуудалгин наашаньь...

...Вячеслав Степанович туйhэн юумэндэ модо мургэгэрөө гүйхэгүй, гүбмин даруу зантай хүн. Тэд юумые хэзээ хадаа хэhэнишугаар хэдэг аа. Мүнөө эндэ чуудалгаар ерэзд, дизельные моторой колшагай чертёж харяжа байхадаа, ехэл ханамжатай: нюдэнэйнгөө шэл тээ дорохоно бүлгажа ерэзд, шэргэжэ, бодомжолжо үзэhэнэйнгөө hүүлэг:

— Болохотой юм байна. Тэд турбан удэрэй болзор яабан шахардуу гэhэнэй. Удэшэндөө носолдохо гэшэ болэй даа, гэбэ.

Уран гартай энэ слесарь инженерэй мэргэжэлшьегүй hаа, техническэ дэбжэлтын түлөө эдэбхитэй тэмсэлшэ юм. Урлан нарижуулга, хаалан зохёолгын талаар олон үнэтэ дурадхалнуудые үйлдэбэридэ нэбтэрүүлжэ, завод сонгоо мэдэжэ болонхой.

Нэгэ талаhаа, Вячеслав Степановичай урлан нарижуулын хүдэлмэридэ шуналтай, шадабари эдэлэй байхань зүтэй юм. Юуб гэхэдэ, эна хүмнай хэ гарбалаараа өөрэй хүдэлмэришэн, тумэр замшадай бүлэдэ гүрэhэн, хүмүүжэлэн намтаргай. Үшөө 63Л-гай hургуулиие hураже байхадаа, Вячеслав урлан нарижуулгын хүдэлмэридэ дурэтай, hүбэлгэн барhа байhыная харуулhан. Эдэ хүсэнэй аргалар модо тошыдолог станогые электрэн эдэлэ хүсөөр хүдэлэг болоhоонойгоо түлөө дэлгэлда хүргэhэнөн мүнөөшье болоогор тэрэ мэрмэдагүй.

Вячеслав Степановичай эрдэм бодлогоролоо дэлгэлдүүлхэ, инженер мэргэжэлтэй болохо хүсэл эрмэлзэлэйнь бэелүүлгдэгүй үлэhэниинь ехэл харамтай. Тэд яахабши, хүнэй наhан соо эдэлэй үшэр гэхэдэ, болоо ха юм. 1941 ондо зэрлиг фашизмын гэмээр болоhон Эсэгэ ороно хамгаалгын Агуурхэ дайн гашалшье Вячеславай бэшэ, олон түмэн хүнэй хүбэ заяанда hаад тойбо үшэрүүлhэн гэшэ.

ДАЙНАЙ hҮҮЛЭЙ нилээгүй бэрхэтэйшэг саг байгаа hэн. Ехэ ухаhаа эхилээд, ажал хүдэлмэри, байра байдал хүрэтэр. Энэ үедэ Улаан-Удэ хуряжа ерэhэн Вячеслав Ковалюк паровозо-вагонно заводой гүмэр конструкциннуудай цехэ слесарэр хүдэлмэрилжэ эхилээ hэн. Одоо энэ хүлэн нарижуулгын талаар уран бэрхэ байhаная харуулhан гэшэ. 1959 ондо завод оронойнгоо модо бэлдэхэлэй промышленностьда хэрэгтэй захил абаад байба. Тэрэ захилаг дуургалгэдэ, тодорхойлон хэлэбэл, модо хүрөөдэхэ тухэрэлгын конструкци тааруулан зохёохо хэрэгтэ, олон урлан нарижуулагшад хабаадуулагдаа. Тэдэнэй дундаhаа Вячеслав Степановичай оруулhан турадхал шэлэгдэжэ, бүлтанай hайшаалга хүргэhөн байна. Тэрэ турадхалаарнь завод абаhан захилаа сүм дуургэhэн байха юм.

Пневматическа пресс, пантограф гэжэ тухэрэлгэнуудта хэрэгтэй болодог нэгэ деталиие hая болодог слесарьнуул гар балгаар нугалдаг байhан. Тиихэдэ бүхэли бригада нэгэ халаан соо ороодоо хоёр тиимэ деталь бэлэн болгодог байhан юм. Бар хусэнэй энэ ажалые Вячеслав Степанович ажагладаг болоhоор үнинэй hэн. Тэд тэбhэн зорилгоо хүрэжэ hалаа. Нухэр Ковалюгай зохёон бүтээhэн процессэр мүнөө халаан соо 5—6 тиимэ деталь бүтээгдэнэ.

Үйл-дэбри дээрэ техническа дэбжэлтэ түйлахын түлөө тэмсэлэй эдэбхитэйгээр хабаадалсажа ороhон Вячеслав Степанович hүүлэй гурбан жэлэй туршада урлан нарижуулгын 28 дурадхал үйлэдбэриэ нэотэруулжэ, 9.800 тухэриг мүнгэ зөөри арьбалха арга заводтоо олгоо. Нимэ аша үрэ ехэтэйгээр ажаллаhанайнгаа түлөө В. С. Ковалюк нёдондо жэлдэ Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указаар республикынгаа «Эрхим урлан нарижуулагша» гэhэн хүндэта нэрэ эргэдэ хүртэхэ золтой байгаа.

Мүнөө Вячеслав Степанович Ковалюк котёл бүтээдэг цехэй бригадираар ажаллана. Даажа байhан бригадынь долоон жэлэй туршэбые болзорhоонь үрид дуургэхын түлөө далгэрhэн социалис мурысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, Ленинай орденто локомотив-вагон зайлабаригдын заводой туруу бригадануудай нэгэн гэжэ тоологдоно. Бригадир өөрөө ажалай новатор байhан тула, хүдэлмэриингөө баян дүй дуршалые залуушуулда дамжуулан ургэхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулдаг. «Ковалюгтай ажаллаа hаа, мастер болохошо» гэжэ цехэй хүдэлмэришэд дэмы хэлсэдэггүй.

Хоёр жэлэй саада тээ нухэр Ковалюгай бригадада Степан Ермаков, Евгений Козлов гэгшэд ажалладаг hэн. Мүнөө тэдэнэр бригадиринүүд болоод, багшалаал алин ажалай туруушуул болонхойл.

А. ХАРАЕВ.

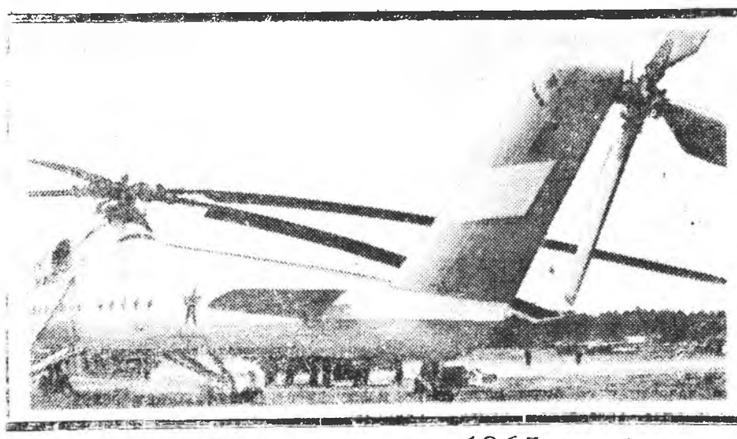

«МИ-10» вертолёдой экипаж (Г. Алферов, Г. Карапетян, Н. Генок, В. Шеин гэгшэд дэлхэйн рекорд hаяхан тогтообо). Эдэнэр вертолёдоороо 25.105 килограмм ашаа 2800 метр үндэртэ шэрэжэ гаргаа. Зураг дээрэ: «МИ-10» вертолёт.

ТАСС-ай фото.

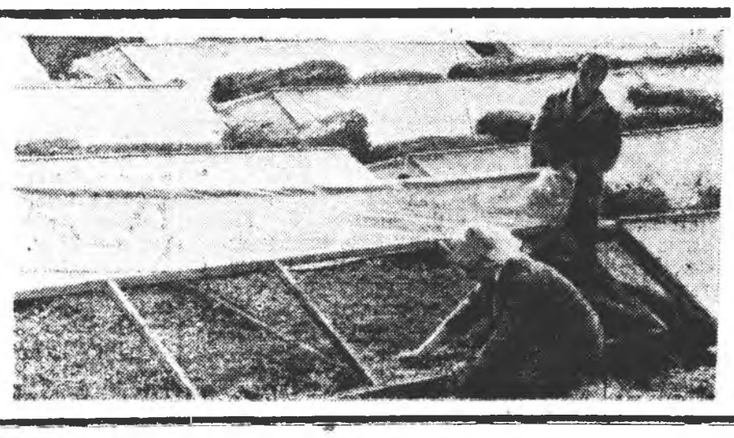

Красноярска хизаарай ажахынуул олон теплицэ баринхай. Эндэхид үнэгүй овощ абаха аргатай болоо. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Берёзовский» совхозойхид помидор hуулгажа байна.

ТАСС-ай фото.

ХҮН ЗОН СЭГНЭХЭЕЭ МЭДЭХЭ ААБ ДАА

...ёлой гурбан ...эй добтолго.

...ее ve сагта хүлөө һүүрин. ...ууцай гүхэл шэнжэ газаа... ...оссошье талааваа урланай... ...гал ондоо боложо байна. Хэ... ...жэлэй уоца тээ биоагүйшэг. ...гүйшэг түхэлтэй байһан ...мүнөө дүнгигар гоё барил... ...болонхой. яларжа толоржо ...болоо гахёлэ алдуутай бэ... ...ёлой гурбан жэлэй добтол... ...ашаралан. манай Түнхэ... ...ймагай госхон һүүринүүлта ...байгаа ажал хүдэлмэри ...хэлэн угэ хэлэлтэй.

...лой энэ хэмжээ ябуулга... ...ай ашаралуулан. манай ...ехэ чилганууные абаһан ... Олон клубууные. Соёлой ...гууные. хүүгэдэй эмхи ...нууные бариха. һүүрин, тос-хонуные болбосон түхэлтэй болгох ногообуулха. радио, электрыэлшэ хүсэ оруулха мэтын олон хэмжээнүүд харааалгаһаниив мэдээтэй. Культбаза, улаан булгуные. һүргуулиин байшангууде. хүүгэдэй байрануные. ниичи бани. гэр байрануные барыа гэгдэһэн байгаа.

Сүлой гурбан жэлэй добтолго соноходоһоор зургаа һара тухай саг игэржэ байна. Энэ хугасаа соо олхоз, совхозуулаар яһала горюй хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Энэ угэдэ ниитын хэрэгтэ бүтэлын нхарал ханнуулагдана. Партийн советскэ, профсоюзна органишинууд, сомоной Советууд олонгтэ эдэбхитэйгэй хамта энэ хэмжэ ябуулганууда угэнөөр зубшэн хэлсэһэн. олоной дунда табиһан байна. Аймаг дотороо соёл гэгээрэлдэ хабаатай барилга улам ургэнөөр ябуулха тухай хэлсэгдэһэн байгаа.

Тиигэжэ энэ жэлэй эхинһээ аймаг дотор соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай барилга ургэн далайсатайгаар ябуулагдажа эхилһэн байна. Энээнтэй хамта соёлой хүдэлмэри һэргээгдэжэ эхилһэн байгаа. Богонёор хэлэхэдэ, соёлой гурбан жэлэй добтолгын соносхогдоһонһоо хойшо ажал хэрэгнай бүхы талаараа шангадажа эхилээ. далисотэй болоо. Жэшээнь, Толгойн сельсоведэй Тахархай һүүринай ажалшад гурбан жэлэй соёлой добтолго тухай зубшэн хэлсэд, энээндэ харюу болгон, ханталга-бэшэг гаргаһан байна. Соёл культурын талаар ехэ барилга эрхилхэтэеэ хамта ажал хүдэлмэрээ улам һайжаруулха, онсолон хэлэхэдэ, гүрэнэ һу хуалдаха жэлэйнгээ түсэб ноябриин 7 болотор сум дуургэхэ, ажахын кампаниинууные эмхитэй һайнаар унгэргэхэ, Тахархай һүүриниие социалис культуратай, жэшээтэ һайхан тухэл маягтай болгожо, агуу-ехэ Октябриин 50 жэлэй ойе угтаха гэжэ шийдэһэн байна.

Аймагаймнай хүлөө нютагай ажалшад энэ түсхэлыень халуунаар дэмжэбэ. Һүүрин, госхон бүхэн Тахархай нютагайхилай энэ түсхэлыень зубшөөд, һүүрин бүхэнөө социалис культуратай болгохо гэжэ хэлсээ. Энэ талаар ажал хэрэг муу бэшээр ябуулагдана.

Сааанай совхозыо клуб, Хэрэн госхонто 300 хүнэй һүүритай Соёлой байшан баригдажа байнхай. Түнхэнэй дунда һүргуулиин байрын гэр баригдаа, гурбадахи корпус шэнэлэгдэжэ эхилээ.

Госхон, һүүрин бүхэнние болбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ эхилэнхэй. Моло һуулгалгаар лекаанник соносхогдоо һэн. Организацинууд, эмхи зургаануд болон бусад бүгэдөөр энэ модо һуулгалганда хабаалаба.

Соёлой добтолгоор барилгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулаһаа гална, мүн соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануд хүдэлмэдээ һэргээжэ, улам һонирхолтой болгохо гэжэ хэрэг муу бэшээр ябуулагдана.

Сааанай совхозыо клуб, Хэрэн госхонто 300 хүнэй һүүритай Соёлой байшан баригдажа байнхай. Түнхэнэй дунда һүргуулиин байрын гэр баригдаа, гурбадахи корпус шэнэлэгдэжэ эхилээ.

Госхон, һүүрин бүхэнние болбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ эхилэнхэй. Моло һуулгалгаар лекаанник соносхогдоо һэн. Организацинууд, эмхи зургаануд болон бусад бүгэдөөр энэ модо һуулгалганда хабаалаба.

Соёлой добтолгоор барилгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулаһаа гална, мүн соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануд хүдэлмэдээ һэргээжэ, улам һонирхолтой болгохо гэжэ оролдоно. Жэшээнь, шэнэ гурим ёһо нэбтэрүулхэ талаар ехэ хүдэлмэри ябуулагдана. Залуушуулай гэр бүлэ болоходонь ёһолхо, наһа хүсэһэнэй үлэшэ, сэрэгэй албанда үлэшэлгэ, үхибүүнэй гарахада бэшэлгэ, мунгэн, алтан түрэнүүные унгэргэхэ мэтын олон шэнэ ёһо гурим заншанхай. Энээнэй тулада манай соёлой хүдэлмэрилэгшэд бусад эдэбхитэдтэй хамта ехэ хүдэлмэри ябуулаһаниинь ойлгосотой. Мүнөө эдэ бүгэдэн бултадаа юрын байдалай нэгэ хуби боложо оронхой, мүнөө хэниненьшье гайхуулдаггүй байха. Түнхэнэй, Тоорын, Хэрэнэй сельсоведүүдэй соёлой эмхи зургаануд эдэ бүгэдые илангаяа һайнаар ябуулдаг онштой болоо гэжэ тэмдэглэлтэй.

Хабарай тарилгын үедэ олон газарта соёл болбосоролой хүдэлмэри һайнаар ябуулагдаһан байха. 3 агитбригада полевой станууудаар ябажа байгаа. 64 нүүдэл библиотекэ эмхидхэгдээ һэн. Богонёор хэлэхэдэ, тарилгада, мал ажал дээрэ ябажа байһан хүнүүдэй культурна эрилтэ хүсэд дүүрэнээр хангахын тулада манай соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануд бүхы түрүүгэнэ. Энэ үүргэёэ ямаһаар дүүргэжэ байгаа зонобди, тэдээнинемнай хүн зон сэгнэхэеэ мэдэхэ ааб даа.

В. БЕЛОМЕСТНЫХ,
Түнхэнэй аймгүйсэдкомой соёлой таһагые даагша.

...аяр зугаа асарагшад

...-Торгоин малшадай ...агитбригадын ер... ...ай һураг суу яба... ...ёошье һаа. юун... ...тургөөр тарааг ...һэн. Энэхи мал... ...ньшье энээн ту... ...ёхэ. хараһан. та... ...Типбэшье мүнөө ...нэгэл бага он... ...байгаа ёһотой гэ... ...лөөжэ ялан бай...

...ао-Толгойн мал... ...тобхорхон «гази... ...уланн автолав... ...тийлгэжэ ерэн са... ...энэ байһан хоёр ...«бидэ хоёртой ...алгүй гээбы даа» ...л. урмаа хухаран... ...йгаа бэлэй.

...эл үланшьегүй ав... ...эл барааагаа дэл... ...газик» соохоо ар... ...нэй гаражаа, амар ...хэлсээд, туб... ...һүүхалань, аяга ...аягалха ушартай ...һэн: айлшад хүн... ...юм даа.

...Зай, малшад, ажал ...ямар бэ?—гэһэн ...ын асуулаһаа ...татаглан, шэхэ... ...мэг, нютэнэй хү... ...лоһон үни улаан ...шөөн эхилнэ.

...Малай шадал һайн, ...ын килограммаар ...гэжэ угэһэн угэ... ...рэхэл хабли. Мал ...нөөдөнө салажа, ...ар байса гэхээр ...ёроно. — гээд ...шан Пыдан Тар... ...ха залгана.

...Хараха янзала, та... ...ршэнэр Батажаб ...вэй. Сала Галса... ...Лари Базмаевагай ...ри һайн шэнги.

...Нютэмнай шэнгүүр ...байха. Малаа ...ха үзэхэлөө, хэм... ...мурысөөнлэ ахяа ...гэжэ харагда... ...—гэжэ Тарбае... ...өө Мунхэ Базаров ...татана.

...хөөрэлөөнэй бо... ...гүүдүүр аймагай ...кейн хүдэлмэри... ...Люба Агранат но... ...тэбэри тэбэреар ...гүүр дэлгэжэ:

...Зай нүхөл, ямар... ...ёоор һонирхоно... ...гэхэлэнь:

...Энэ жэлэ хэблэг... ...шэнэ номууд бии ...!

— Бии даа— гээд Люба басага арба гаран номуудыг (тэрөөн соонь ура һайханайшье, мал, элшээри тухайшье номуу бии хэбэртэй) шэлэжэ угэнэ. Шэнэ газета, журналнууд баһал дэлгэгдэнэ.

Партийн Зэлы райкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша Ц. Самбуев аймгайнгаа. Торгоин совхозой мүн эдэ хоёр малшадай зорилго тухай хэлэхэ гэхэдэнь, «манай зорилг мандаа мэдээжэ юм. хэин түлөөһэ түлбэри тхаймнай баталжа угөө һаатнай һайн бэлэй» гжэ малшад гүйна.

Энээнһээ эхиэн. малшадай, иланяа мал бэлшээн тасалуулжа байһан хүдэлмэришэдэй, гол түлбэри, нэмэлтэ түлбэри, шан түвай, һүүлээрнь дэлхэйн дээ һонинууд тухай уа ярилдаан дахинаа эхилнэ. Тэрээн дунда үүр эб булын, нютагайшэ һонин һорьмой оролсон. Хараха, хөөрөөшэньше, шагнажа байшалынь шье сэльхэлээ дүүрэн ханана хэбөөтэй.

Һүүдал байдал тухай хөөрэлөөн болоодо, агитбригадын хоёр гурбан хубуу малшалайнгаа гэр байра сосуур, газаагуураньше үряа лозунгнууные үлэжэ, нютэ баясуулмаар шэмэглэн гоёоно.

Тэрэ хоорондуур аймагай больницын врач Сергей Голых малшалайнгаа махабалые үзөжэ һүргээд:

— Нимэл түмэр шинги бэетэй хоёлоо яаварайгты. Типбэшье энэ аптечкэ орхихом. Тэд энээнлэ гараа хүрэхэгүй-тай болгогой—гээд пог зугаа гаргана.

— Ёоһо һахалаа абажа, хангал дүхиин «сержэмлэ» хүртэхэ дурадай гүт,— гээд асуухада, «угы, угы, энээнэ өөлөдөө хэхэ сүлөөтэйбди» гэһэн харюу үгтэнэ.

— Зай, тиигэбэл, зугаа наала харая.

...Урданай угалзатай ороо, буряад хубсаа умлэһэн, үнэхөөрөө артистнууд шэнгээр бэе зэһэнэн хубуу, басагад баяан, гитара болон балалайкын хугжэм доро дэлхэйн олон үндэнэ яһатанай дуунууные майла хадын, хубшэ тайгын зэлэлтэр хангюурдана. мүн ороо, буряад хатар танцануудые наадана. Энэмнай үнөөхи агитбригадын гэшүүдэй хамтаржа табиһан концерт. Уран һайханайнгаа талаар ямаршье юм. харин үнэн сэльхэлнээ гараһан дуу хугжэмыень, хатар наадыень хаража, сэльхэлээ ханамаар һэн.

Уран һайханай энэ самодеятельностиин концертые киномеханик М. Плюснинэй табиһан кино түгэсхэбэ.

Энээнэй һүүлээр малшад Ц. Тарбаев М. Базаров хоёр өөлжэ эдлжээгээр агитбригадын гэшүүдэй гарнууные нэгэ нэгөөрнь барихэ зуураа:

— Бидэ малшадые марталгүйлэтнай, бидэндэ баяр зугаа асаржа байлаг халатнай халуун зүрхөнөөр баяр хургэжэ, һайн һайхан ябахыетнай хусанэбди», — гэһэн угөөр агитбригадынхидые үлэшөө һэн.

Иигэжэ малай ашаг шэмэ элбэгжүүлхын тула адуу малаа холо хэлгүүр, гаргажа, өөһэдөө хада уулаар, ой тайгаар байдлаха баатай болоһон малшадаа сэнгүүлжэ, тэдэнэй баяр баясхаланда хүртэхэһөө дээгүүр ямар сэгнэлтэ энэ агитбригадынхидай ажалда байхаб!

Мүнөө энэ нэгэл гүүрт дээрэ июниин тэн багаар болоһон ушарые харуулбабди. Харин агитбригадын айлшалһан газарнуудынь арба гаран гүүртэнүүд байгаа. Тиигэжэ тэдэнэр нэгэ ябахаа, 120 гаран малшадтай уулзаа юм.

Зүгөөр эдэнэрэй хүдэлмэриин онсо өөрсэ юумэн гэхэлэ, хэрбээ гүүртэнүүд хоорондоо холо холо байжа, түр зуура хүнүуные олоор суглуулха аргагүй һаань, нэгэшье, хоёршье хүндэ концерт, киногоо харуулжа, халуун хөөрэлдөө дэлгэжэ ябаа. Энээниие онсолон тэмдэглэхын тула дээрэ дурдагдаһан гүүртэ дээрэ байрлаһан хоёрхон хүндэ агитбригадын айлшалһан тухай зорюута хэлэгдэбэ.

Агитбригадынхид энэ гүүртынхидһээ саашалхадаа ябагалха болоо һэн: саашаа ой тайга, хада уула боложо, харгы угы юм. Гансал өмээл морёор гү, али ябагаар ябаха хэрэгтэй. Тиибэшье һаань, эдэнэр эгээл холын гүүртэ хүрөөл бусажа ерээ.

— Малшад манай ерэхэдэ айлшад шэнгөөр хүлеэн абаа, бидэнтэй баяр зугаа, үнэн зүрхэнэй хөөрэлдөө дэлгэхэдээ сэльхэлээ хүдэлгөө. Теэдшье бидэнэр өөһэдөө тэдэнэрһээ дутуугүй баяртайбди. Юуб гэхэдэ, ажалшадта зааханшье баяр асаржа, ажал хэрэгтэнь туһа хүргөөбди гэжэ өөһэдөө мэдэрээбди, —гээд ахлагтаа Самбуев энэ аяншалгадаа сэгнэлтэ угэнэ.

**

Энэмнай Зэдын аймагай Петропавловкын Культурын байшангай дэргэдэ эмхидхэгдэһэн агитбригада. Бригадын гэшүүдээр лектор, агитатор, нютагай артистнууд, врач, наймаашан, кино харуулагша, библиотекарь гэхэ мэтэ хүнүүд оролсожо, өөр өөрынгөө талаһаа малшадай эрилтэнүүдые хангахые оролдоно.

Илангаяа хабарай тарилгын үедэ энэ бригада эдэбхитэйгээр хүдэлөө һэн. Мүн мүнөө, зунай үедэ, малаа бэлшээн тарталуулха, зунай сагта 100 үдэр соо 100 килограммаар толгой бүриинь шэгнүүр нэмээхэ гэһэн халуун тэмсэлэй үедэ энэ бригадын үүргэ улам ехэ болоһониинь мэдэжэ. Тиимэһээл эндэхи райком, аймсоведэй гүйсэдком ехэ анхаралаа хандуулжа, агитбригаданнуудай хүдэлмэри һэргээһэниинь һайшаалтай.

Энээнэй түхэлтэй агитбригаданнуд мүн өндэхи Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ, «Коммунизм» колхозуудта бии болгогдожо, баһал малшадтаа айлшалдаг заншалтай болонхой.

М. НИМАЕВ.

Культурнаар, сэнгэлигээр амарха гээшэмнай баһал ехэ гоё. Улаан-Удын ажалшад амаралтын үдэр Ногоон арал амархаяа ошожо ябаа.
С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Хүдөө нютагта ном худалдалга жэлһээ жэлдэ үргэдэжэ байна. Баргажанай номой магазинда ном хододоо олон байдаг. Эндэ выставкэ, витринэ һайнаар эмхидхэгдэнхэй. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Баргажан тосхоной номой магазин соо.
Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ЕРЭЖЭ ҺУРЫТ, МАНАЙДА

Хүдөө ажахын мэргэжэлтэй бүхэн бухгалтерска тоо бүридхэл һайса мэдэхэ ёһотой. Ажахынгаа өкономикые, бухгалтерска тоо бүридхэлые һайса мэдэбэл, ажал хүдэлмэри ябуулхада һүрагтуй бэлэн ааб даа. Манай Хяагтын хүлөө ажахын техникумэ һүража гараһан һүрагшад Бурياдай, Яхадай, Тувын автономито республикада, мүн Шэтын болон бусалшье областнуудаар эллэб хүтэлбэрилхы тушаалнуудта ажаллажа байдаг. Манай техникумэ бухгалтерай, түсэблэлгын, гидротехникын болон газар эсхэмжэлгын отделениинууд бии.

Һаяхан техникумэй студентнэр мүнөө жэл дүүрэгхэеэ байһан заочнууудтай уулзалта хээ. Техникумэй үргэн ехэ актова зал соо хүн зон дүүрэн. Ажаллажа байгаад һүраха гээшэ тиимэшье бэлэн хэрэг бэшэ ха юм. Мүнөө жэл манай техникумые 14 хүн амжалтайгаар дүүргэжэ гараба. Тэдэнэй олонхидынь хүлөө ажахыда хэдэн жэл бухгалтераар хүдэлһэй гүй дүршэлтэй хүнүүд. Жэшээнь, 54 наһатай Хяагтын гүрэнэй банкыи ахалагша инспектор А. Ф. Тутаринов, Сэлэнгын аймагай «Эрдэм» совхозой главна бухгалтер А. Д. Цыдаров, Яруунын аймагай главна бухгалтер С. Г. Цыренов, М. Петров, Л. С. Бороева, Л. П. Легтярева гэгшэд эрхим һайн сэгшэлтэй диплом абажа гараа. Мүнөө жэл 14 хүн дүүргэжэ гараа, энэ тоо үсөөн гээшэ. Юуб гэхэдэ, ажахын олонхи хүтэлбэрилэгшэд СССР-эй Министонуудэй Соведэй 1959 оной тогтоолой 700-дахи пунктые үүрүүлгэгүй. Зарим хүтэлбэрилэгшэд заочно һураж байһан студентын шалгалтаяа бариха гэхэдэнь табиагтуй ушаруу али олон үзэгдэдэг. Энээнһээ боложо, олон студентнэр нэгэ курсдаа хоёр гурбан жэл һураха гү, угышье һаа бүри һүргуулиа хаяжархидаг ушар тохёолдоно.

Манай техникумэ 8—10 классай зонуудые абадаг.

Л. РИНЧИНОВА,
Хяагтын хүлөө ажахын техникумэй секретарь.

Арадай зараса— ажалай баатар

ТҮРҮҮШЫН „ХАРААСГАЙНУУД“

— Нүхэршни манай фермэдэ адуулгашанаар хүдэлнэ. Хоёр ондоо тээ ажаллажа байнхаар, ши эндэ һаалишан боложо орохо байгааш,— гэжэ Мария Михайловна аргагүйгөөр идхаба.—Хэһэн ажалайш үрэ дүи харагдаад лэ байха. Найнаар оролдожо харуулаа наашни нүн ёхэ гараха, оролдогуй һаашни бага гараха. Ажалһаа зүрхэсэхэгүйл һаа, манай фермэдэ ерэжэ оро. Суттаа хүдэлхэбди.

— Ажалһаа зүрхэсэхэ гэжэ яахабиб. Харин лэ нэм түрүүн ехэ шидабари хэрэгтэй болохо юм бэшэ гү даа,—гээд Дарья Петровна Олейникова үг-маг гэнгөөр харюусаа нэм ха. Мүн сэбэрхэн дал хашаа, үүлтэр һайта томо унеэдые харахадаа атаархаһан гэхэ. Тиигээд һаалишан болохо хүсэлтэй байһан тухайдаа МТФ-е даагша нүхэр А. С. Смолиндо дуулгаһан байгаа.

Зай тиигээд... шэнэ ажалшан байһандань юм гү, нүхэр Смолин ехэл «шадажа», түрүүшынхеэ тугалеһан гунжадые Олейниковада даалгажархиба. Зарманиниив аяг бөөдөтойнууд. Һу гаража үгэхэгүй — һаалишан оло дохин сүхэрһэн, голхорһоншье байжа болоо. Гэнтэ «муутаар адуулнаш»,—гээд үүгэшэн Назар нүхэртөө оросогоохо, «яаха ёһотойб.»,—гээд зубшэл эрижэ тэрэ фермын ажалда татажа оруулһан Мария Михайловнадаа гүйжэ ошохо.

Мария Михайловна өөрөө Мухар-Шэбэрэйнгээ «Коммунизм» колхоз дотор ходо нэгэдэхи һуурн барижа ябаһан, мүн бухы аймаг дотороошье суурхаһан һаалишан хаям. Ехэ хүхюу. Хөөрэжэ байхадаа, һонин лекци уншажа байһан юм шэнги. Гунжад тухайнь Олейниковада гансаарандань уншахл. Эгээл яндан туранхай гунжадые МТФ-е даагша хаанаһаа суглуулжа үгөө юм баарһанда. Нэгэниинь нүгөөдэһөө заашье үлүү бэшэ. Миин харахадаа, урмаа хухархаар һэн ха. Теэд «Мария Михайловнагай хөөрэжэ байхада гунжан бүхэндөө дуратай, гунжан бүхэмни хайратай болошодог юумэл даа. Гунжадые бэшэ, харин өөрыгөөл хараажа зэмэлжэ ородог нэмби» гээд нүхэр Олейникова хөөрөө һэн.

Иигэжэл шэнэ һаалишан ажалай амта таниһан байха юм.

Тэрэ гэнээр хоёр жэл үнгэрөө. Мүнөөшье нүхэр Олейникова «багшаталда» удэр бүри уулзадаг, ярилдаг зандаа. «Һайн хүн гээшэмнай һара, нарандал алли. Харахадаал ходо баярлажа ябахаш. Һайн үгэ, зубшэлынь дуулһаа гэжэ үгы юм»,—гээд залуу һаалишан багшаяа маттадаг.

...Газаа хухэ ногоон дээрэ Дарья Петровна үнеэдээ һаажа түлэг байба.

— Намайе хашсраг, гунжадаар «мэргэжэлтэ» болгоо гээшэ ха. 1964 ондо 18 гунжадые даажа абаа һэм. Эдэнээ одоол гарһаа һалгаангүй һаахэ һанаатайб. Бултыень һайн зантай, һу ехэтэй болгохын хойноһоо оролдоноб,—гээд улаа эреэн гунжанайнгаа доро һүушана.

— «Бочко», бочко»—гэжэ байгаад, утаар татан зөөлэхэнөөр ооглон дуугарна.

— Бочко? Иимэ нэрэтэй юм гү?

— Тиимэ.

— Теэд харахадатнайшье бүдүүн, яһала һайхан бэетэй бэшэ гү?

— Тиимэшье ха даа.

— Хэды литр үгэнэб?

— 12...

— Яһала һайн даа.

— Һайнаар, шабхажа һаахын лэ хойноһоо оролдонобди. Хүхэ дэлэнгыень угаажа, эльбэжэ, массаж хэжэ, арайхан гэжэ һурганхайбди... Түхэреэн сүүдхэ соо адуулга.. Ган гасуур боложо, забим үнеэднай ёһоор саданагүйшье ха даа. Оролдолгын лэ хүсөөр туйлана гээшэ хабди,—гэжэ хэлэхэгэнь адли багшань—Мария Михайловна гэнтэ хаанаһаашьеб бии болоодхибо. Ехэ хүхюун.

— Муу гунжадые суглуулжа, иимэ һайн үнеэл болгожо шадаа. Һүшье горитойгоор һаана: гунжан бүхэнөө дунда зэргээр 8 литр. Ехэл һайн гээшэ дэа. Энээниие өөрөөл бэе дээрээ үзэһэн хүн һайн ойлгохо, мэдэхэ байха даа. Иимэ гунжадые даажа абаад, гансашье жэлдэ һайнаар хүдэлнэйнь түрүүшын ажалта. түрүүшын «хараасгайнуудайнь» түлөө Москва эльгэхээр лэ,—гэбэ.

— Нээрээшье Москва ошожо үшөө үзөөдүй хүн байнаб. Энэ багшэмни арадай ажахын түйлалтануудые харуулһан выставкэ үзэһэн. Желёзнодорожнойшье амарһан байха. Багшадаа мүнөөшье хүрэтэр атаархагшаб,—гээд залуу һаалишан энэбхилбэ.

Дарья Петровна энэ һаалиин ажалда оролоон лэ жэлдэ ехэ үүсхэл гаргаһанай, мүн олониитын ажал хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһанайнгаа түлөө Мухар-Шэбэрэй сельскэ Соведэй депутадаар һунгагданхай. Энэ арадай зараснингаа уялгые нүхэр Олейникова яһала һайнаар дүүргэнэ. Гэр бүлэн асуудалаар һунгагшадтайгаа хэдэн дахин хөөрэлдөө. Николай Е... гэдэг гэр бүлэ дотороо ходо хэрүүл шуяа гаргадаг, эхэнэрээ газаашалдаг байһан. Эдэнние хэн эблэрүүлээб? Нүхэр Олейникова.

Баһа магазинай болон клубайнгаа дэргэдэ ниитын советуудые байгуулалсаа...

Иигэжэ нүхэр Олейникова нютагайхидайнгаа этигэл найдабариие харюулна.

Р. ЦЫВИКОВ,
манай корр.

...ЭНЭ ТҮХЭЛЭЙ ҺУРГУУЛИ

...ёрушалга-шэнжэлгэ хэ... ...түхэлэй һүргуули бариг... ...ёна. Шэнэ хотонуудые ...эт Украиниин гүрэнэй инс... ...Киевэй медицинскэ дээдэ ...ин хүүгэдэй ариг сэбэ... ...лгын кафедра, үхибүүдые ...гүүмжүүлэ Украиниин ...ай һүргуули удирилалтын ...ээ шэнэ түхэлэй һүргуу... ...сэблэһэн.

...ёнэ областиин арадай гэ... ...таһагые даагша Андрей ...архитектонуул Павел ...та. Альвиан Страшнов ...ёнинкой агентствын ...инженер нигэжэ хөөрөө:

...ёнэ һүргуулиин классуу... ...ёнэ гүримаар тааруулагдаг... 1—8-дахи классуудай һу... ...ёнэ нэгэ дабхар найман бай... ...ингаха. Байшан бүхэмдэнь ...класс, багшанарай таһалга, ...хубсаһаа тайлаха таһал... ...аар үүдэнүүд байха. Га... ...ийбүүдэй сулөө сагтаа наа... ...ашаа, һараба баригдаха ...даан байхада хэшээлээ га... ...нгэргэхэдэнь болохо.

...агша классаархинда хоёр ...байшангуул бариглаха. ...дабхартань классуу... ...дай кабинедуул, лаборато... ...ёроо. Доороо — ...ой, столово, эдеэ бэлдэхэ ...ёлининсмэ хүдэлмэрилэг... ...захиргаанай таһалгануул ...ёдэ байшангуудай тэгэн ...ёотын, хоёр антова зал... ...ёнгиаха. Һуралсалай бүхы ...ёнэ хоорондоо хунгуудэй ...ёулаан залгалаа коридор-

Нэгэ дабхар байшангуудынь хүушанай һүргуулиин олон дабхар байшангуудта орходоо һайн юм. Үхибүүд сэбэр агаарта гараж, газаагуур гүйхэ, наадаха аргатай болохо.

Һүргуулиинь гэрнүүд бултадаа ами аминдаа. Хоофондоо абяа табидагтүй. Тиимэһээ ондо ондоо наһанай үхибүүдтэ тааруу байхаар хэшээлыень эмхидхэхээр. Энээнһээ гадна, һурагшадые үдэртөө хоёр дахин эдеэлүүлхэ, үхибүүдые бүхэли үдэр һүргуулиандь байлгажа, үдэрэй сагта тэдэниие эндэнь унтуулха аргатай байна. Тиихэдэнь классаа гү, али һүргуулиһаа гадуурхи хүдэлмэри ябуулха ехэ арга олгогдоно.

Һурагшадай хэшээлнүүд һайнаар түхеөөгдэһэн классуудта, түсхай кабинедүүдтэ, эрдэм ухаанай, оньһон техникын шэнэ түхеөрөлгэтэй мастерскойнуудта унгэргэгдэхэ юм.

Түс шэнжэлгэ-түршалгын һүргуулиа тэбхөр талмайтай классай таһалганууные, аятай зохиг һүүритай хунгэн шэнэ партануудые, хара ногоон унгэтэй самбагнуудые шалгажа үзэнэ. классай ханануудай ондо ондоогоор шэрлэгдэһэн ушар үхибүүдэй ажаллаха шадабариа. Һүргуулиинхидай уран бэлигэ һалбаруулха ябадалда ямаараар нүлөөлдэг байныень шэнжэлнэ.

Иимэ түхэлэй һүргуули 2032 һурагшадые багтааха. 4 гектар талмай эзэлха юм. Энэ һүргуули шахтёрнуудай хотын ехэхэн районие хамгаха ёһотой. Мүнөө нагартаа эндэ түрүүшын хонхо жэнгирхэ байха. Һуралсалай эхилхэнээ хойшо үхибүүдэй эдеэлүүр энхые, һурагшадай бэе махабадай, үхаан болодой хугжэлтын хойноһоо адаглалга хэхэ, медицинскэ нарин хиналта тогтоогдохо.

Алексей ШКАРБУН,
АПН-эй корреспондент.

АЗЕРБАЙДЖАНАЙ ССР. Хугжэмдэ дуратайшуул Азербайджан композитор, республикын арадай артист Тофик Кулиевай зохёолнуудые, дуу болон опереттэнүүдые һайн мэдэхэ ёһотой. Мүнөөдөө Тофик Кулиев «Долгин» гэһэн оперо бэшэжэ байна.
ТАСС-ай фото

Врачай зубшэл

ХАЙШАН ГЭЖЭ БЭЕЭ БАРИХАБ

Үдэр бүри дуулаһан, хараһанаа бүхеөр хадуужа абаха, түмаа хүнэй нервын, ухаан бодолой, бар хусэнэй бэлдүүлхэ үүдтэ дээшэлдэг.

Шэнэ зуун жэл гараха бүхэндөө улад зоной умэнэ ехэ эрилтэнүүдые табидаг гэжэ хэлэхэ байхат. «Арба юм эдэхи зуун жэл түмэр зэбсэгтэ, яаха аргагүй шэрүүн ye!» гэжэ Александр Блок хэлэл бэлэй. Тиимэншье—тиимэ! Теэл болоһон юумэн болоһоорбо байдаг —нервые хэдэ хүдэлгэжэ хулгеэжэ байхада. Һайтай юумэ болодогүй: хүн бэеэ барижа шадахда, үүр сухалаа гаража шадахаа болишодог. Тиин аманай адлуурн боложо гарашаһан үгэ дээрэнээ айл бүлэ хэрэлдэдэг, суттаа хүдэлдэг хүнүүд өөдэгүй юумэн дээрэнээ эбэ таһардаг. Үгөеэ ойлголсохын оронто, зарим хүнүүд ёһорхон дэбэртэдэг байна.

Үүр сухалаа ехээр хүрэһэн хүнэй бэе һуларжа мүгдэдэг, урмаа хухардаг, зүрхэниинь үбдэдэг. Үргэлжэ сухалаа хүрэжэ байдаг хүнэй нервэнь ходо хулгеөтэй байдаг. Тэрээн дээрэнээ шүһаниинь хөөрэдэг (гипертони) хаа-яа зүрхэнэйнь һудал таһаршалагшье.

Өдэгүй юумэнһээ үүр сухалаа хүрэжэ зободог хүнүүд хайшан гээ һаа болихоб гажэ мэдэхыи гула врачта хандаад, бэеэл барижа һураха хэрэгтэй гэһэн харюу абадаг. Теэд энэнь бэлэхэн. Һаналнай юумэн бэшэ гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Хэрэгтүй газарта сухалаа хүрэдэгее мэдэдэг нэгэ хүн тэрэ зангаа орхихо гээд һанаха бүреэ сэльхэлээ ехээр хүдэлжэ, үргэлэ нойргүй болошоо һэм гажэ намда хөөрөө бэлэй.

Гэхэтэй хамта үүр сухалтай тэмсэхэ юрын аад, ехэ түвэтэй аргын бии байһаниинь медицинэлэ мэдэжэ. Жэшээнь, удэшэ, үглөөгүүр валерианын 25 дуһал (эфирэй холисогүйгөөр—лахалтай гэхэдэ, эфир нервэ хүдэлгэдэг) ууха, угышье һаа эвкаливтова гү, али бамба сэсэгэй тоно унэрдэхэдэ һайн. Мүн балсан мяха һуларуулан амаруулха упражнени хэхэдэ һайн. Унтахынгаа урда тээ өөдөө хаража хэбтээд, хузуугээ, бэеын, гарай, ташаанай, хүлэй балсан мяха һуларр табихада шалаа гарадаг. Унтахынгаа урда тээ бүлеэхэн уһанда орожо, 10 минута хөбтэдэхэдэ, бэе амардаг.

Улаан үнгэ нервэ, хулгеөдэг, харин ногоон унгэ амаруулдаг гэжэ физиологууд элируулһан байна. Ханада няаха саарһа худалдажа абахадаа, энэн тухай һанаха шухала. Тургэн сухалтай хүнүүдэй хурса наратай удэр нюдэнгоо ногоон шэл хэхэдэнь һайн байха. Агууехэ уран зохёолшо, тэрэ уеын элитэ эрдэмтэн Гёте Вольфганг гэрэйнгээ ханда ондо ондоо унгэтэй шэрэр шэрэдэг байһан юм. Сэльхэлэйнгээ байдалдаа дуулдуулан таһалгаяа һалгадэг: ехээр сэльхэлээ хүдэлхэ уедоо ногоон таһалгада, ородог һэн гэхэ.

«Сухалдахынгаа урда тээ арба хүрэтэр тоо тооло!» гэжэ хэлсэдэг. Теэд үүр сухал гэнгэ хүрэшоод, хүрэдшалан һэргылхын аргагүй байдаг шуу. Ехээр сухалдаһанайнгаа һүүлээр арба дахин дорноо татан амилжа, сухалдахадаа гарганан нервээ һэргээхые дурадхагдана. Дорноо амилхада бэлэхэн ха юм. Анха түрүүн уушхан соохи агаараа газаашань гаргаад, һүүлээрнь хамаараараа амилха хэрэгтэй. Түрүүшээр иимэ упражнени 2—3 минута, һүүл тээшээ арбаад минута соо хэхэдэ болохо. Амилхадаа хунгэхэнөөр, абяа гаргангүйгөөр, амяа татахадаашье, гаргахадаашье тон аллихан саг хэм соо хэхэ хэрэгтэй.

Хунгүүд хүдэлмэриһөө гараһаар гөртээ харижа эдеэлээд, амарха гэжэ яарадаг. Гэхэтэй хамта заводноо гү, али эмхи зуургааниһаа гараһан сасуу амаржа эхилхэ хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, ябагаар аргаа-хан ябахада нервэ амардаг шуу. Үлэшын наранай орохые, оршон тойрониие хаража һонирхон, удаахан ябахада болохо. Нервэ хүдэлгэдэг архи гарһанай тухэлтэй умда, хурса, гашуун хоол эдихэдэ (саг зуурашье һаань) болихо хэрэгтэй.

Үшөө нэгэ зубшэл: шаг шуугаанһаа холуур ябаха, джаз хугжэмэй оронто иогүй зэлгатай вальс шагнадаг байхые ороодоогты. Абяа шэмэгүй ажабайдаг нерво хүдэлгэдэгүй нухэсэлнүүдэй нэгэн гэжэ һанаха шухала.

Профессор В. ЕФИМОВ,
санитарна-гэгээрэлэй эрдэмшэнжэлэлгын центральна институт.

БОЛГАРИҺАА ЕРЭҺЭН БЭШЭГ

Үнгэрэгшэ оной намар холын Болгариһаа уран зохёолшод Эмил Клычев, Слав Македонский гэгшэд манай республика айлшаар ерэһэн юм. Тэдниинь худөө ажахытаймнай, промышленна предприятинуудтай, хизаар ороноймнай байгаалитай, республикымнай арад зоной ажабайдалтай танилцаһан байгаа. Эндэ ябахадаа олон танил нүхэдтэйшье болоһон.

Сэтэнгыч аймагай Юреегэй найман жэлэй һургуулиин 6-дахи «а» классай һурагшад Слав Македонскиһоо бэшэг абаа. Болгарийн уран зохёолшо юуи гэжэ бэшэ гэнэб:

«Болгариһаа халуун амаршалга хүргэнэб.

Нүхэдүүд! Таанад болон танай нютаг тухай ааһан соогоо мартахагүйб. «Шинии мүрөөр ябанам» гэһэн Росси тухай повесть соом танай тосхон, Юреегэй год тухай бүлэг оруулагдаха. Энэ повесть соогоо Бурлад ороной байгаали тухай шүлэгөөр бэшэһэн байнаб. Тэрээн соо Россида дурлаһан дураяа оруулааб.

Мүнөө Болгаримкан сэсэгээр бүрхөөгдэнхэй. Бамба сэсэг һалбарна. Хараһан тээшэ халюурна ногоон. Сэнхир номин оторгой сэгээн хүхэ.

Юреедэ ядахын сагта нэгэ нарашье байгаа һаа, яагаа һайн һэн хаб даа. Нютагтатнай, хамагай түрүүндэ хүнүүдтэнай дурлааб.

Россие хододоо дурданаб. Яһала ябааб. Наһаншье ошожо байна. Гээшье һаа, сарюун мэндэб, удаадахи уулзалга хүрэтэрее ямаршьегүй ябахаб.

Самодеятельности тухайтнай очерк бэшээб. Тэрэ очерк «Уран һайхаһай самодеятельность» гэһэн журналдамнай толилогдоһон байна. Очеркоо Соёлэйтнай байшанда дурасхаал болгон эльгээхэб. Бүхы һайн һайханиие танда хүсэнэб.

Слав МАКЕДОНСКИЙ.

Софи хото, 1965 оной нюнийн 1».

Юреегэй һурагшад харюудань схэ бэшэг бэшээ. Тиихэдээ һуралсалайнгаа жэлые амжалтатайгаар дүүргэһэн тухайгаа, хониной нооһо хайшалалгаар колхозоо ямар туһаламжа хүргэжэ байһан тухайгаа хөөрөө.

Һурагшад бэшэг бэшэһэнэйнь тулаа Болгарийн уран зохёолшодо баясхалан хүргөө. Зохёохы ажалдань амжалта хүсөөд, энхэ тайбан ажаһуухынь юреебэ.

Г. САБЖАЕВ.

Заводой газаагуур сэсэг набша, элдэб модод таригдашанхай, ябаһан газартамнай, хараһан тээшэмнай хүхэ ногоон дэбисхэр. Судна заһабарилгын заводой хамһабариин худөлмэриишэн Дарья Петровна Филимонова үглөөгүүр хэнһээшье түрүүн ажалдаа ерээд, харан гэнэ гэнэ тарималь сэсэрлигээ ушалжа, буртаг үбһынь түүжэ байха. Худөлмэриин һүүлээр харахадаш баһал тэндээ.

Энэ жэлдэ заводой газаа олон модод таригдаа. Элдэб сэсэг һуулгагдаа.

Нюнийн аалма халуун эдэ удэрнүүдтэ заводой худөлмэришэд худөлмэриин забһарта, ажалайнгаа һүүлээр сэсэрлиг соогоо орожо, модоной һүүдэртэ һуужа, арюухан агаараар амилан амарнад.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Д. Н. Филимонова таригдаһан шэнэ мододые ушалжа байна.

Д. БАЛДАНОВЛЙ фото.

СПОРТ

СПАРТАКИАДАДА ЗОРЮУЛАГДАҺАН МҮРЫСӨӨН

Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой зунай ногоон театр соо штанг үргэлгөөр хөёр удэрэй туршада мүрысөөн боложо дуурэбэ. Республикын профсоюзуудай зунай гурбадахи спартакиадада зорюулагдаһан энэ мүрысөөндэ хото, худөөгэй спортын бүлгэмүүдэй 40 гаран спортсмен хабаадалсаа. Хоорондоо хөёр удэрэй туршада түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысэгшэд соohоо урда жэлнүүдтэ бэлэхэнээр чемпион болодог спортсменүүдтэ ёһотойл ехын шалгалта болоо. Бүри үнэгэн бэетэйшүүлэй дунда урдань чемпион ябаһан Балакиревай («Труд») дүн гаргахада, аяар гурбадахи һуури эзэлшэһэн байшоо. Тэдэнэрэй дундаһаа «Локомотив» бүлгэмэй залуу спортсмен Десятников эрхимлэжэ, чемпион болоһон байна. Хоёрдохи һуурила мүн лэ «Локомотивай» спортсмен Шарипов гараа. Үнгэншэг бэетэй спортсменүүд соohоо үнгэрэгшэ жэлэй чемпион Деханов энэ һуурияа эзэлэзшьегүй һаа, спортын мастер Южанинай тогтооһон республикын хөёр рекорд шанэлэа. «Труд» бүлгэмэй Шагдаров эндэ шалгаржа, республикын чемпион болоо.

Үнэгэн бэетэйшүүлэй мүрысөхэдэ, «Локомотив» бүлгэмэй Томилов эрхимлээ. Дундууршаг шэнүүртэй спортсменүүд соohоо Шипанов («Спартак»). Батурин («Урожай») гэгшэд түрүүшын хөёр һуури эзэлһэн. Дунда зэртын бэетэйшүүлэй мүрысөхэдэ, республикын үнгэрэгшэ жэлэй чемпион Кащеев («Локомотив») дахинаа шалгаржа, чемпионой улаан лентэ зүүнэ. Ургажа ябаһан энэ спортсмен өөрынгөө тогтооһон рекордые 2,5 килограммаар нэмээжэ, республикын шэнэ рекорд тогтооһон байна.

Үндэшэг бэетэй спортсменүүдэй дундаһаа республикын үниинэй спортсмен Фомицкий шалгаржа, дахинаа чемпион болоно. Үндэ бэетэйшүүл соohоо Свистун («Труд») шалгаржа, чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртөө.

Команда бүхэнэй дүн гаргахада, «Локомотив» бүлгэмэйхид эрхимлээ. Хоёрдохи, гурбадахи һуури «Труд», «Спартак» бүлгэмэй командануд эзэлһэн.

А. МИХАЙЛОВ.

ЭЖЭЛ ХАНИ НҮЭД. Ф. СОРОКИНОЙ

Ким ИЛ

Бухгалтер Бимб

(Шог рассказ)

Хабарай дулаан удшэ. Ушөө хараныы болоогүй. Хоэ харлаһан ой дэбэ шэнэхэн һар бугаалтана. Клуб тэсһэ хүгэм, дуун зэдэлнэ. Нимэ зохид удшэ хүнүүд үтэлһэн. Залуугүй газаашаа, арюун эгээрэ гарахаяа яарана. Бимбаншье гэйнгээ урдахи һандали дээрэ һуужа, тамхяа татана.

Лушөдөө шахажа ябаһан колхозой бухгалтер Бимба Бадмаев дүхай мүн хүн гэжэ хэлэшэгүй. Тэд һайн сэдьхэлтэйшье гэлсэхые дуулахагүйт. Эгээн удэр арюн уухынь харанаа хүн байхагүй. Ама задагай, налшаа бэшэ. Ажалдаа минутаарнье хожомдохогүй, тэд табан сагаа хойшо колхозой конторо соо тэрэшие харахагүйт. Нимэ хүн даа Бимба Бадмаев.

Мүнөө удэшэн рюун агаараар амисхаалжа, Ленинградай фабрикын «Беломорканал» папирос олоһондоо баяртай, утаа балюулан, ажалайнгаа бүүлээр амаржа һууна. Папиросоо татажа дуургээд, һамар сэмэхэ эхилхэ. Харманн соогоо дуулын хэнхэй.

Бимбаһаа гэр алагаа Нима һууна. Колхозой молоко дархан. Нима папиросой ороныь гэшүүһэр хэгдэһэн тэмо гааһа баринхай. Дала гаранан аад, нэгэнэй дэбэрээ хэбтэхэгүй — гэжэ Нима тухай Бимба зөөүрхэнгэр бодоно. Нэгэн аанга, аша гуманарынь мүнгөөр, хүбсаһаарнье дугаанагүй. Тиихэдэ ушөө ажал гээд торожо унажараа хүлөө шэрэхэ.

— Бимба, аа Бимба, — гэжэ үбгэжөөд хэлэнэ болоно.

— Юун болоб, Нима ахай?

— Наашаа ороо гэжэ тамхилыш. Бимба Ходорович.

Бимба шудэнэйнгөө забһараар шурд байтар нёлёбоно.

— Нима ахай, тамхилааб.

— Миниин тамхине татыш гэнэм. Худамни эльгэгэ.

— Угы даа, би хатуу тамхи татагшагүйб. Эйнэшни өөрынхиеэ булганда залажархёод, хожомынь папирос ширэжэ һалахагүйл — гэжэ Бимба бодоно. Би мэхдэнь орохогүйб даа.

Нима үбгэн абяагүй болоноб. Гэнтэ холо бэшэ шуяан гаражка, ехэ ехээр бадашалдаха дуулдаба.

— Эйэ шудхэр Дамба гартаа баһа мяхан һогтуу ерээ хаш. — гэжэ Нима үбгэн һуурилаа болоно.

— Бимба Ходорович, ошоёл даа, баһа бүлдөө уймажа. Һаад тодхор гаргахань. Залуу нанамни хаанам даа, ёнэлэ дээрэнэнь нэгэ гараараа баряад ухамэрые газар нэшэхэ нэм.

Бимба сэмэжэ эхилһэн нанараа хармаандаа түргэнөөр хэжэрхёд, ехэл яаралтайгаар бодобо.

— Нима ахай, радикулидни убшэлшэбэ. Дааратараа һуушабаб. Үбгэн нанган хөёр посолдоод болинод бээ. Ошоходошни ушөө таалалдажа һуухал, — гэжэ Бимба худалаар энэсэгээгэжэ абана.

Нима үбгэн һорьбоёо үргэжэ, хэниешьеб занаад, түргэнөөр шуяан гэшэ гэшхэлнэ. Бимба баһа түргэхэнөөр хашаагайнгаа

[illegible] байтар бухгалтер [illegible] орожо, угы болоно.

Үглөөдэрынь конторо [illegible] шөнэртай Дамба [illegible]

— Мэдэ [illegible] амар, [illegible] хушаанууд!

Хараагаараа нишэ [illegible] конторынхидыне эне [illegible] Ганса Бимба толгойгоошо [illegible] гүй шоотоёо татасагаана.

Дамбын хойноһоо Ни[illegible] ороно. Үүдэ һайнаар [illegible] ябаад. Дамбала халдаа[illegible] бэ:

— Ши, ухэмэр, арюу[illegible] гүш, аа? Ямар үйдэ[illegible] даа, ямар тодхорто [illegible] дрхиланаш, аа?! Яахаа[illegible] тэсэ дайлаяш, аа?!

— Нимэ ахай, худ[illegible] ни удэшэ нэгэ бага [illegible] ряад, хэрэгүйгөөр аа[illegible] гэжэ һөөлдэшэһэн [illegible] Дамба үбгэжөөлые ар[illegible] Болёоб, болёоо, Нима [illegible] тон юумэ ойро сагта [illegible] хүргэхэгүйб.

— Хожом ушөө х[illegible] ди, — гэжэ зааха нем[illegible] гэжөөд малгайгаа [illegible] жа, газаа гаранa. Да[illegible] сайрахадажа, бухгалте[illegible] да ошоко зогсоно.

— Бимба Ходорович [illegible] хүргэжэ арбан тухар[illegible] ни угыт.

Бимба толгойгоо үр[illegible] даа, аман соогоо бүр[illegible]

— Мүнөө арбан [illegible] абаад, хожом ама хоо[illegible] ни гү? Шямда тэзэгэ[illegible]

— Юунда миниии м[illegible] да үгэхэгүй хумши?

— Һамганлашни [illegible] абаһаар тэд тэрэхэн [illegible] гүй, Һалгалана бэзэш[illegible]

— Миниии ухха, бо[illegible] ниии хэрэг юуб! Угаа[illegible] угы гүш?! — гэзд [illegible] шаажархиба.

Бимба булуудхаа [illegible] шэнги харайн бодоод, [illegible] байнал, алахаяа байнал, гэжэ хашхаран, хайш[illegible] гүйсэгөөнэ. Хүнүүд а[illegible] аминдаа энесэгээжэд. [illegible] ниие нигэжэ ойлгэ[illegible] гайнан, өөрөө абяагүй [illegible] бөө.

— Юу хараад байн[illegible] жэ хүнние алахань [illegible] мини орхихогүйб! [illegible] хогүйб! — гэзд телефо[illegible] һалагаһаһэн гараараа [illegible]

— Алло, алло, сто[illegible] ции! Станци гү? Судь[illegible] хыш. Энэ хэм бэ, Вла[illegible] мич? Угы гү? Алло, [illegible] ции, прокурор хэрэгт[illegible] зүблөөндэ ошоо? Угы, [illegible] Дамба, би шамда бо[illegible] хагүйб. Эндэ хүнүүд [illegible] талаа гаршэ болохо!..

Мэнэ гэнэ гэнэ Дамба[illegible] ааша тухай протокол [illegible] гэрнэнүүдтэ гарнуу[illegible] ха гэжэ шиидэзэ, Би[illegible] гоо үргэхэдэнь, конто[illegible] гэшье хүн байбагүй. [illegible] ангайн байшаба.

Редактор Ц. О. О[illegible]

Сагай үгэрий

Улаан-Удын авиаметстанциин мэдээсэнэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай бага зэргэ үүлэтэй байжа, урда аймагуудта багахан аадар бороо орохо. Баруун хойноһоо һулаханаар һалхилха. Хойто аймагуудта 16—21, урда нютагуудта 22—27, Улаан-Удэдэ үглөөгүүр 14—16, үдэртөө 22—24 градус халуун байхаар хүлеэгдэнэ.

ҺАЙН ҺАЙХАН СЭДЬХЭЛЭЭРЭЭ

«Сибгосментаж» трестын хабсаралын управленин. Үйлэдбэриин таһэгта инженерээр Адела Тимофеевна Красикова худэлдэг. Эндэ олон жэлдэ худэлжэ байдаг тула Адела Тимофеевна коллективайнгаа худөлмэрилэгшэдые һайн мэдэхэ юм. Диишье мэргэжэлтые — инженерые бухы худөлмэришэд, алба хаагшад, инженернүүд, технигүүд бүлтаараа таниха даа. Адела Тимофеевна бухы цехүүдээр, участогуудаар ябадаг, хүнүүдтэй хөөрэлдэдэг, үйлэдбэриин асуудалнуудые шиидхэдэг, худөлмэришэдтэ бодото туһаламжа үзүүлдэг юм. Богонёор хэлэхэдэ, энэ мэргэжэлтын ажал ехэ, худөлмэриинь удэр сүлөө тухагүйгөөр үнгэрдэг. Өөрынгөө ажалдашье мартаалтай, мүн ниитын худөлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг мэргэжэлтэ юм. Нүхэдэйнгөө дунда хөблэл тараадаг ниитын даалгабриитай.

Нүхэр Красиковас эдэбхитэй хүн — хөблэл тараагша гэжэ хүнүүд тоолдог, хүндэлдэг гэнэ. Энэ нүхэр турбадахи жэлээ өөһэдынгөө худөлмэришэдэй дунда газета, журналнуудые тараана. Тиихэдээ бухы хүнүүдтэ заатагүй бэшүүлдэг болоноб. Энэ аргын тон һайн байһаниие үнгэрһэн жэлнүүд харуулаад байна. Гэбэшье зарим эмхи зургаануудта, колхоз, совхозуудта, промышленна предприятинуудта энэ аргые тоохогүй гү, али һэжэлэхэ ябадал илангаяа бухгалтернуудай эзэлһөө гарадаг гэнэ. Хэды тиимэшье һаань, нүхэр Красикова захил һайнаар эмхилдэг болоноб.

Мүнөө хабсаралын управленидэ хэрэг байдал ондоо болоноб. Индэхи главна бухгалтер А. К. Шурыгина энэ турүү аргые ондоогоо харадаг байха. Нигэжэ эндэ хөёрдохи жэлээ хөблэл захилга зэлэлэр хэгдэдэг болоноб. 1965 ондо өөрынгөө участогта нүхэр Красикова 1496 туһэригэй захил хүүлэһэн байна.

Н. ХАЗАГАЕВ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: худөөгэй ажалшадые ажаһуудалай таллаар хангаха тухай түрүү бэшэг. Улаан-Удын аймагай «Коммунизм» колхозоһоо Ю. Коркиной корреспонденци.

Хөёрдохи хуудаһанда: Хяагтын аймагһаа А. Хабеевагай корреспонденци. «Сибирьтэ өөһэдын курортнууд хэрэгтэй» гэһэн А. Меркулов, Н. Метельский гэгшэдэй статья.

Гурбадахи хуудаһанда: редакцида ерэһэн башэгүүд: «Үнэшагшадай асуудалда карюусаабди» гэһэн рубрика доро Н. Жарковой статья. Мүн һони ноним корреспонденци болон бэшэгүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: хилын саанаһаа мэдээсэн. Спортын һонин. Сонсохо болон справкануд.

Америкын эзэрхэг түримхэй ябуулгые буруушаалга

ГАНЫН ПРЕЗИДЕНТЫН ЭРИЛТЭ

ЛОНДОН. Хани нэгдэлэй оронуудай премьер-министрнүүдэй конференци дээрэ Ганын президент Кваме Нкрума үгэ хэлэхэдэ. Урда-Вьетнамһаа сэрэгүүдэ гаргахыень Австралие, тиишэ өөһэдынгөө сэрэгүүдые эльгээхэсэ болихыень Шэнэ-Зеландие уриалаа. Хойто-Вьетнамай газарта агаараһаа добтолго хэхэсэ болихо тухай США-да эрилтэ хэхыень конференциде хабаадаһан бухы оронуудта президент дурадхаһан байна.

ИНДОНЕЗИИН ДОКЕРНУУДАЙ ТАЛАРХАЛ

ДЖАКАРТА. Вьетнамда США-гай хэжэ байһан эзэрхэг аашые буруушаалгын тэмдэг болгон Америкын «Шелдон Лукс» гэжэ суднада ашаа тээхэнэ Джакартын «Таджунг-Приок» гэжэ гаваннин докернууд арсаһан байна. Америкын пароход Индонезиин нисдэлһээ ашаагүй хаоһоор таража ошоо.

Янкануудай Вьетнамһаа гаража ошотор Америкын суднануудта ашаа тээхэгүйбди гэжэ докернуудай профсоюзай түлөөлэгшэ мэдэуулһэн байна.

США-гай СЭРЭГҮҮДЫЕ САНТО-ДОМИНГОҺОО ГАРГАХА

КАРАКАС. Венесуэлын медицинскэ худөлмэрилэгшэдэй федерация мэдэуулэ толилжо, Доминиканска Республикада США-гай хэжэ байһан гэмтэ муухай ябуулгые уур сухалтайгаар буруушаагаа. Эрхэ сүлөөгэйнгөө болон бээ даанхай байдалайнгаа түлөө доминиканцуудай хэжэ байһан үнэн зүб тэмсэлые эрид шууд дэмжэхыень. Санто-Домингоһоо эзэмдэгшэдэй сэрэгүүдые гаргаха эрилтэ хэхыень Латинд Америкын арадуудые федераци уриалаа.

ФИЛИППИНЭЙХИДЭЙ БУРУУШААЛГА

НЬЮ-ЙОРК. 2.000 шахуу филиппинэйхид Манилладахи Америкын посольствын дэргэдэ факелнуудые носоогоод жагсаал хээ, абга Сэмэй түршэгые талдаа.

Урда-Вьетнамда Америкын бээлүүлдэг политикые буруушаажа байһанаа демонстрацида хабаадагшад элирхэйлэн мэдэуулэ.

(ТАСС).

ЛЕ БУРЖЕДЭ АВИАЦИОННЮ ҺАЙНДЭР БОЛОБО

ПАРИЖ, июнийн 21. ТАСС-ай корреспондент Ю. Лопатин нигэжэ дамжуулна:

Үсэгэлдэр, Аэронавтикын болон замбуулинай улаасхоорондын XXVI салоной хаагдахын урда, удэр Парижай Ле Бурже гэжэ аэродром дээрэ авиационно угаа ехэ һайндэр болоо. Даб дэрэхи мэдэонэй ёһоор, һайндэртэ хахад миллион улуутэй хүн зон суглараа. Авиационно техника харуулагдаһан байна. Олон юумэнүүдэй тоодо оролсон, советскэ «АН-12», «ТУ-134» самолёдууд, «МИ-10», «В-8» гэжэ вертолёдууд болон бусал нинидхүүлэгдэжэ байгаад харуулагдаа.

Выставкэдэ орогшод советскэ техникээр урда мэтэ ехээр һонирхоо. Советскэ павильон соо табигдаһан самолёдууд болон вертолёдуудые үглөөгүүр эртэнээ эхилэн, хаагдаха сагхүрэтэрнь хүн зон тон олоороо орожо хараа. «Антей» гэжэ тон томо самолёдые, мүн советскэ бусад самолёдуудые харахые хүсэгшэд угаа олон байжа, хэдэн зуун метр ута зайда хүнүүд ээлжээндэ зогсоо. «ИЛ-62» гэжэ пассажирска самолёдые үсэгэлдэр 100 мянгадахи үн орожо хараа. Тэрээндэ дурасхаалта бэлэг болгон уран гобор бүтээгдэһэн тус самолёдэй модель барюулагдаһан байна. Париж шадарай Сент-Уана гэжэ худөлмэришэнэй һууриная 17 наһатай өёдолшон басаган Доминика Лебель энэ бэлэгтэ хүртэнэн байха юм. «Совет техникээр би угаа ехээр һонирхоноб, энэ бэлэг абаха зол хубитай байба гэзшөб. Эдэ гайхамшагта самолёдуудтухай тус бэлэгни намда дурасхаал боложо үгэхэ» гэзд манай корреспондентдэ тэрэ хэлэнэн байна.

«Антей» тухай хэлэхэ болоо һаа, энэ бусад самолёдуудта орходоо бага саг соо выставкэ дээрэ байгаа. Гэбэшье, 120 мянган хүн тэрээн соо орожо урдиһан байна. Нимэ олон хүнэй орожо урдиһниинь гайхалтайшье бэшэ. Юуб гэхэдэ, досоогуурнь 10—15 хүн ээргэлжэ ябаад, һаадгүйгөөр гаража шадаха байна.

Мүнөөдэрэй авиационно һайндэр гайхамшагта ойтой тохёолдоо: тэбхэр хорин жэлэй урда тэр — 1945 оной июнийн 20-до энэ Ле Бурже аэродром дээрэ советскэ 40 «ЯК» гэжэ самолёдууд ерэжэ бууһан юм. Эдэ самолёдуудые «Нормандия-Неман» гэжэ авиаполкын лётчигуудта Советскэ правительство бэлэг үгэнэн байгаа. Франциин лётчигууд эдэ самолёдуудта һуужа, өөрынгөө совет ханинартай хамта гитлеровскэ сэрэгүүдтэ эсэргүү агаарай байлдааануудта хабаадалсаа. Тиигээд энэ дурасхаалта удэр эдэ самолёдуудаараа түрэл ороноо бусаһан байха юм. «Нормандия-Неман» гэжэ полкдо ябагшад байлдаанай талаар ооһэдынгөө совет нүхэд тухай дурасхаалые нангинаар абажа ябадаг гээд энэ полкын урдын лётчигуудай бүлгэмэй генеральна секретарь И. Эйхенбаум манай корреспондентдэ хэлээ. Дайнай үедэ байгуулагдаһан, хамтаараа адхаруулһан шүһаар бухэлэгдэнэн хани барисаамнай бата бэхи. Бидэнэр совет нүхэдтэеэ ходоодоо уулзадаг байнабди. Бидэнэр тэдэндэ, тэдэнэр маанадта айлшадаг, мүн бэшэг абалсадаг байнабди.

Харуулхын тулада нинделгэнүүдэй хэгдэһэнэй һүүлээр советскэ «Антей» самолёдой дэргэдэ «Нормандия-Неман» гэжэ полкдо алба хэгшэд выставкэдэ ерэһэн совет пилодууд болон мэргэжэлтэдтэй уулзаа. Энэ уулзалта сэдьхэл худалгаамөөр үнгэрһэн байна.

Ази, Африкын оронуудай конференци нээгдэхэнь

ПАРИЖ, июнийн 20. (ТАСС). Афро-Азийн конференци хараалагдаһанайнгаа ёһоор июнийн 29-дэ Алжирта нээгдэхэ. Эдэ оронуудай талаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй бэлэхэлэй зүблөөн июнийн 24-та болохо юм гэзд Франс Пресс агентствын корреспондент Алжирһаа мэдээсэнэ.

Конференцидэ бэлэдхэхэ комитедэй заседаниин мүнөөдэр эндэ болоһоной һүүлээр энээн тухай сонсохогдоо.

СЭВ-эй саг үргэлжын комиссиин заседани

БЕРЛИН, июнийн 21. (ТАСС). СЭВ-эй геологийн талаар саг үргэлжын комиссиин эзэлжэтэ заседани эндэ болоо. ГДР-эй, Советскэ Союзай, Чехословакпин, Польшын, Румынийн, Венгриин, Болгариин, МНР-эй делегацинууд заседанида хабаадалсаа. КНР-эй, КНДР болон Кубын түлөөлэгшэд ажаглагшад боложо байлсаа.

Мүнөө болон ерэхэ жэлдэ научно-техническэ шухалын шухала шэнжэлэгшэнүүдэй талаар комиссиин түсэбые бэелүүлхэ асуудалнууд заседани дээрэ зүблөн хэлсэгдээ.

1966 онһоо 1970 он хүртэрхэ ye соо геологийн талаар түсэбые тааруугаар табилгада хамаатай гол асуудалнуудые заседанида хабаадагшад зүбшөн хэлсээ. СЭВ-эй бүгаа саг үргэлжын комиссинуудай харилсаа хөлбоо саашадань үргэлжэлэ тодорхой хэмжээнүудые хараалаа.

Американ эхэнүүдэй эрилтэ

НЬЮ-ЙОРК, июнийн 21. (ТАСС). Америкын колледжые дуургэгшын умдэдэг малгайтай болон хубсаһатай залуухан хубуун «Нью-Йорк таймс» газетын хуудаһанһаа хаража һууна. «Дэрэ 1965 оной июньдэ колледж дуургэхэ юм. Тэрэ 1966 оной июньдэ Вьетнамда алуулжа болохо гү? — гэнэн асуудал портрет доро бэшээтэй харагдана. «Эхэнэрнүүд, эб найрамдалай түлөө тэмсэгты» гэжэ ниитын организацийн хандалга эндэнь толилогдонхой. Вьетнамда США-гай хэжэ байһан дайн байлдаае буруушаажа байһанаа президент Джонсондо элирхэйлэн мэдэуулхын тулада хэдэн зуун эхэ июнийн 23-да Сагаан байшангые хүреэлхэ гээд энэ хандалга соонь мэдээсэгдэнхэй. «Хүниие алахын, өөһэдөө алуулхын тулада манай хубуудые Вьетнам эльгэжэ байлга тухай аниргүй байхагүйбди гэжэ билэнэр президентдэ мэдуулхэбди.

Корейдахи дайнай үедэ Америкын 157 мянган хүн алуулһан байгаа гэжэ билэнэр. Эхэнүүд, мартаагүйбди. Гэбэшье энэ дайн юушье шиидхэжэ шадаагүй, эсэсэй эсэстэ билэнэр хэлсэ хэжэ орохо баатай болоһон байгаабди.

Дайн байлдаае үргэдхуулхэгүйб гэжэ президентын өөрынгөө һунгаршадые найдуулһьень билэнэр, эхэнүүд, нананабди. Нёдондо жэлэй сентябрь һарада тэрэ маанадта нигэжэ хэлээ һэн: «Бидэнэрэй тэндэ байха үедэ 190 хүнэймнай алуулһаниинь ехэл муу гээшэ, хэрбээ дайн байлдаае үргэдхөөд байгаа һаамнай нарын турша соо 190 мянган хүмнай алуулжа болохо».

«Господин президент, та генералнуудай үгэ дуулаһан байнат... Мүнөө эхэнүүдэй үгые дуулагты! гэжэ мэдуулхын тулада билэнэр Вашингтон ерэхэбди. Вьетнамдахи дайн болюулагдаха, Америкын хүбүүд гэртээ бусажа ерэхэ ёһотой» гээд хандалга соо хэлэгдэнэ.

Хандалга нимэ үгэнүүдээр дуурэнхэй: «Президент Джонсондо бэшэг бэшэгты. Тэрэ американ түрэлхидэй [illegible] мүнөө [illegible] ойтоогүй байхаһаньь туулан шагнаг лэ. Ами наһа абархын тулада сролоходоо өөрынгөө хубуунэй ами наһые абаржа шадахы байнабди.

Алжирай правительствын заседани

АЛЖИР, июнийн 21. (ТАСС). Алжирай правительствын заседани үсэгэлдэр боложо, Алжирай республикадахи байдал тухай Хвари Бумедьенэй мэдээсэлые шагнаа гээд Альжери Пресс Сервис гэжэ агентство мэдээсэнэ.

Правительствада шэнэ томилогнуудые хэхэ тухай шиидхэбэри мүн лэ абтаа. Ахмед Медехри дотоодын хэрэгүүдэй болон финансын министрэй үүлгые дүүргэгшээр томилогдоо, министр Вакуфов Теджини Хаддам социальна хэрэгүүдэй, эдүүрые хамтаалгын болоһон дайнда хабаадагшадай хэрэгүүдэй министрэй үүлгые дүүргэхэ, гэгээрэлэй министр Шериф Бельхасем информацийн министрэй үүлгэ дүүргэлгэхэ болоо.

Алжирта ерэхэ гол ёһонууд үнэн сэхээр сахигдаха

НАРИЖ, июнийн 21. (ТАСС). Алжирай тадаадын хэрэгүүдэй министр Абдель Азиз Бутефлики тэгшын хаблэлдэ зорюулһан мэдуулгэ соо иигэжэ хэлэгдэнэ гээд Франс Пресс агентство дамжуулна:

Ази, Африкын оронуудай хөёрдохи конференци Алжирай нинделэлдэ хэдахэн хоногһоо нээгдэхэнь. Түрэн түрые болон правительстванууdые толгойлогшонорой уулзалга хараалагдаһанайнгаа ёһоор, июнийн 29-дэ болохо.

«Алжирта байдаг олонхи дипломатическа түлөөлэлэгын зургаануудые толгойлогшонортой һуулгын 48 часай турша соо би уулзажа, Алжир улаасхоорондынгоо бухы уялгануудые дүүргэхэ, өөрынгөө гадаалын политическэ гол ёһонуудые үнэн сэхээр сахиха гэжэ тэдэндэ дуулгааб» гээд мэдуулгэ соо саашадаа хэлэгдэнэ.

Гадаадын политическэ гол ёһонууд үнэн сэхээр сахигдаха

НАРИЖ, июнийн 21. (ТАСС). Алжирай тадаадын хэрэгүүдэй министр Абдель Азиз Бутефликигэй тэгшын хаблэлдэ зорюулһан мэдуулгэ соо иигэжэ хэлэгдэнэ гээд Франс Пресс агентство дамжуулна:

Ази, Африкын оронуудай хөёрдохи конференци Алжирай нинделэлдэ хэдахэн хоногһоо нээгдэхэнь. Түрэн түрые болон правительстванууdые толгойлогшонорой уулзалга хараалагдаһанайнгаа ёһоор, июнийн 29-дэ болохо.

«Алжирта байдаг олонхи дипломатическа түлөөлэлэгын зургаануудые толгойлогшонортой һуулгын 48 часай турша соо би уулзажа, Алжир улаасхоорондынгоо бухы уялгануудые дүүргэхэ, өөрынгөө гадаалын политическэ гол ёһонуудые үнэн сэхээр сахиха гэжэ тэдэндэ дуулгааб» гээд мэдуулгэ соо саашадаа хэлэгдэнэ.

Шинэй адрес, телефонуд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. [illegible] улица Ленина, 35. Телефоны: редактора — 23-67, [illegible] тора — 38-42, зам. редактора — 35-84, секретариат [illegible] отделов: сельскохозяйственный — 47-59, 35-14, про[illegible] — 48-89, 33-61, корректорская — 35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: партий[illegible] — 40-49, идеологический — 24-74, советского строит[illegible] быта — 34-93, рабселькоров и писем — 25-41, 38-30, [illegible] ции — 34-05 и переводов — 24-74.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати [illegible] Министров Бурятской АССР.

Н00933